

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра педагогіки та психології

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
РЕФОРМА НУШ В ШКОЛАХ З УГОРСЬКОЮ МОВОЮ
НАВЧАННЯ

ЧУКА МОВНІКА ПАВЛІВНА

Студентка IV-го курсу

Освітня програма: 013 Початкова освіта

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ
Протокол № 10 /27 жовтня 2021 року

Науковий керівник:

Греба Ілдіко Золтанівна,
старший викладач

Завідувач кафедру:

Біда Олена Анатоліївна,
доктор пед. наук, професор

Робота захищена на оцінку _____, «__» _____ 202_ року
Протокол № _____ / 2022

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Кафедра педагогіки та психологія

Кваліфікаційна робота
РЕФОРМА НУШ В ШКОЛАХ З УГОРСЬКОЮ МОВОЮ
НАВЧАННЯ

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Виконала: студентка IV-го курсу

Чука Мовніка Павлівна

Освітня програма: 013 Початкова освіта

Науковий керівник: **Греба Ілдіко Золтанівна,**

старший викладач

Рецензент: **Гуттерер Єва Войтехівна,**

старший викладач

Берегове
2022

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

AZ ÚJ UKRÁN ISKOLA (NUS) REFORM KÁRPÁTALJAI MAGYAR ISKOLÁKBAN

Szakdolgozat

Képzési szint: alapképzés

Készítette: Csuka Mónika

IV. évfolyamos hallgató

Képzési program: 013 Tanító

Témavezető: **Greba Ildikó,**

adjunktus

Recenzens: **Hutterer Éva,**

adjunktus

Зміст

Вступ	6
I. Реформа освіти в Україні.....	9
1.1. Концепція Нової української школи.....	10
1.2. Компетентності НУШ для учнів	15
II. Впровадження Нової української школи	20
2.1. Пілотний проект	22
2.2. Методичне забезпечення НУШ.....	24
2.3. Формувальне оцінювання - один із ключових чинників якісної освіти	26
III. Ефективні методи навчання в початковій школі	29
3.1. Методи дослідження.....	29
3.2. Гіпотези.....	29
3.3. Результати дослідження	29
Висновки.....	43
Резюме	46
Список використаної літератури	50
Додатки	51

Tartalom

Bevezetés	6
I. Reformoktatás Ukrajnában	9
1.1. Az Új Ukrán Iskola koncepciója	10
1.2. NUS kompetenciák a tanulók számára	15
II. Egy új ukrán iskola bemutatkozása	20
2.1. Kísérleti projekt	22
2.2. A NUS módszeres támogatása	24
2.3. A formatív értékelés – a minőségi oktatás egyik kulctényezője	26
III. Hatékony tanítási módszerek az általános iskolában	29
3.1. A kutatás módszere	29
3.2. Hipotézisek	29
3.3. Az eredmények bemutatása	29
Összefoglalás	43
Rezümé	46
Felhasznált irodalom	50
Melléklet	51

BEVEZETÉS

Az oktatási rendszerek hatalmas változáson mentek keresztül a XX. század második felében, és e folyamat ma sem ért véget. Minden generáció számára új feladat, hogy a következő generációnak megfelelően adja tovább az adott korszak értékeit, azokat a normákat, szabályokat, melyek az emberi életvitel megőrzéséhez szükségesek. Az oktatási rendszerek változása, a generációk közötti különbségek az oktatási módszerek folyamatos megújulását is maga után vonja. Az elmúlt év pandémiás időszaka például kihívás elé állította az iskolát, a tanulót és a szülőket is. Egy kihívás, amire válaszolni kellett.

Az iskola nemcsak a tudás iránti vágyat, munka örömét, az élvezettel tanulást adja, hanem sokszor kudarcot, szorongást, magolást, puskázást vagy a tanulástól való teljes elfordulást is. A motivációval foglalkozó szakember számára felmerül a kérdés újra meg újra: hogyan képes az iskola felébreszteni és fenntartani a vágyat, örömet, izgalmat? Hogyan lehetne olyan célokat kitűzni magunk és a tanulók elé, melyeket érdemes és lehetséges dolgozni? Milyen eszközökkel, módszerekkel lehet elérni, hogy a diákok motiváltabbak legyenek a tanulásra, tudásuk gyarapítására, hogy valóban átéljék a munka örömét, az alkotás, gondolkodás izalmát? Ezért fontos, hogy a megfelelő oktatási módszereket alkalmazza a pedagógus.

A téma kiválasztásában elsősorban az motivált, hogy olyan elméleteket és tudományos kutatásokat ismerhetek meg, melyek rengeteg, a gyakorlatban használható inspirációt nyújthatnak a pedagógusok számára. Magam is elkezdtem tanári pályafutásomat és tapasztalom, hogy sokszor nem is olyan könnyű feladat megtalálni az adott gyerekkel kapcsolatban a legmegfelelőbb oktatási módszert. Kíváncsi voltam, hogy több éves tapasztalattal rendelkező kollégák hogyan gondolkodnak és cselekednek egyes helyzetekben.

A téma aktualitása annak tudható be, hogy a kormány 2016. december 14-én elfogadta az általános középfokú oktatás reformja terén az állami politika végrehajtásának koncepcióját, az „Új Ukrán Iskolát” a 2029-ig tartó időszakra. A Koncepció megvalósítása megteremti a feltételeket az általános középfokú oktatás reformjához, figyelembe véve a világ vezető országainak tapasztalatait. Az általános középfokú oktatás új tartalmi standardjai kerülnek kidolgozásra, amelyek a kompetencia- és személyiségközpontú tanulási szemléleten alapulnak, figyelembe veszik a tanulók életkori pszichofizikai fejlődését, elsajátítják a szakmai tevékenységben, személyes életben, társadalmi tevékenységben való sikeres önmegvalósításhoz szükséges készségeket.

Átállás történik egy 12 éves középiskolára, amelynek hároméves szakosított iskolája akadémiai vagy szakmai irányultságú lesz. Az általános középfokú oktatás irányítási

rendszerének reformja folyamatban van, így az iskola jogosult lesz saját oktatási programjait kidolgozni és megvalósítani. A Konceptió előírja a pedagógusok személyes és szakmai fejlődésének ösztönzését is, tanulmányi szabadságot, anyagi ösztönzést biztosítva számukra, különösen az „Egységes Tarifa Rácsban” elfoglalt helyük növelésével.

Az iskolának Ukrajnában, valamint az egész világon a társadalmi változások élvonalában kell szerepelnie, meg kellélnie az 1990 és 2000 között született úgynevezett Y generációnak, vagyis „Millennium Children”-nek. Nézeteik és életmódjuk gyökeresen eltér az idősebb generációkétól. Elég megnézni a vezető technológiai vállalatok irodáinak felépítését, hogy megértsük, mire összpontosít a kreatív osztály, amely meghatározza a modern gazdaság arculatát. Számukra nincs egyértelmű különbség a munka, a tanulás és a szabadidő között. A munkának nem kell komolynak és fárasztónak lennie. Számukra az élet egy állandó alkotás, harmónia a pénzkeresés, az új tanulása, az önfejlesztés, a játék és a szórakozás között. A Z generáció modern gyerekei jelentősen eltérnek az előző generációktól.

Ez alapján megállapítható, hogy jelenleg az ukrán oktatási rendszert aktívan reformálják, hogy megfeleljen a globális trendeknek, a gazdasági igényeknek, valamint a modern személyes és társadalmi igényeknek.

Az általános középfokú oktatás radikális reformjának végrehajtása elősegíti a negatív tendenciák leküzdését, biztosítja a társadalmi egyenlőséget és kohéziót, a gazdasági fejlődést és az állam versenyképességét.

A koncepció megvalósítása hozzájárul a következőkhöz:

- az általános középfokú oktatás minőségének javítása általánosságban;
- az általános középfokú oktatás minőségében mutatkozó területi különbségek leküzdése;
- a szakképzés presztízsének biztosítása;
- a felsőoktatás minőségének javítása minőségi iskolai képzéssel és a jelentkezők versenyképesebb kiválasztásával.

Régóta el kellett hagynunk a szovjet modellt, amely megtöri a gyermeket, aki még csak épp kezd ismerkedni az iskolával. A régi iskolára jellemző, hogy a gyereket az első napoktól megfélemlítik, hogy csendben, alázatosan üljön le az osztályban, emelje fel a kezét, az órán csak némán hallgassa, mit mond a tanár, saját véleményük kifejezése nélkül, ne öltözzön kreatívan, sőt, az a legjobb ha általában iskolai egyenruhát visel.

Vagyis a gyereket nyomás alá helyezik, és arra kényszerítik, hogy a rendszer által megkívánt módon viselkedjen. A gyermek szükségleteit általában egyáltalán nem veszik figyelembe, a saját véleményéhez és a hibázáshoz való jogát kritizálják. Ilyen körülmények között a gyermeket megfosztják a választás jogától, az önkifejezés jogától, és ez megöli

kezdeményezőkézségét, függetlenségét és felelősségvállalási bátorságát. Aztán a szülők és a tanárok még mindig csodálkoznak, hogy a középiskolában miért nem motivált a gyerekek a tanulásra, miért nem érdekli a tudás megszerzése, miért fél a felelősségvállalástól és a függetlenségtől, és nem találja el az életben való eligazodást.

Az új ukrán iskola elutasítja a tanulói attitűdnek ezt a modelljét. Figyelembe veszi a gyermek szükségleteit, és célja, hogy fokozatosan, de kitartóan kialakítsa a gyermekben, majd később a felnőttek felelősségét saját és mások életéért.

A kutatás fő tárgya: az Új Ukrán Iskola Konceptiója.

A kutatás altárgya az NUS sajátosságai.

A kutatás célja: az NUS összetevőinek elemzése. Annak megértése, hogy miért dolgoztak ki új oktatási reformot.

Ezt a célt az alábbi általános és specifikus feladatok megoldásával érjük el:

1. Megvizsgálni az oktatásban bekövetkezett változások érvényességét!
2. Elemezni az Új Ukrán Iskola Konceptió célját és főbb összetevőit, előnyeit.
3. Kiemelni az Új Ukrán Iskola szerkezetének jellemzőit!
4. Összeállítani a NUS képletet és fő összetevőit!

A dolgozat megírásához olyan kutatási módszereket használtam, mint: irodalmi, összehasonlító, elemzési és általánosítási módszer, s ezen kívül kérdőíves módszert alkalmaztam, ami a kutatásom véghezvitelének fő allappilérje.

A munka felépítése: a munka bevezetőből, két részből, tíz alrészről, következtetésből, a felhasznált források felsorolásából áll.

I. REFORMOKTATÁS UKRAJNÁBAN

A nemzeti fejlődés teljes mértékben az oktatásban elért fejlődéstől függ. Az oktatási rendszer reformja meghatározza az oktatási környezet potenciáljára való fokozott figyelem- és segítségnyújtás sürgősségét az oktatási folyamat megszervezésében, mégpedig a társadalom nevelési törekvéseinek integrálása alapján (Új iskola: az oktatási lehetőségek tere, 2022:2.).

2016. augusztus 17-én Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma széles körű megvitatásra tette közzé a „Középfokú oktatási reform koncepcionális alapelvei” első változatát. Ez a dokumentum egyszerű nyelven magyarázza el az oktatásban bekövetkezett változások ideológiáját, amelyet az új oktatási alaptörvény tervezete (3491-d, 2016.04.04.) rögzít.

Ez a törvényjavaslat több mint 3 évig tartó társadalmi-politikai párbeszéd eredménye. A „koncepcionális elvek” sok visszajelzést kaptak a médiában és a közösségi hálózatokon. A reakció pozitív volt, bár volt néhány kritikus észrevétel. Több, mint 60 hozzászólást és javaslatot tartalmazó levelet tettek aktív állampolgárok és állami szervezetek, egyéni oktatási és kollektív oktatási intézmények, valamennyi hatóság oktatási osztálya, - írja az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma az Új Ukrán Iskola: A középiskolai reform fogalmi alapelvei című könyvében, mely 2016-ban jelent meg, s a továbbiakban OTM. NUS: KZRSSH-ként idézek, (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

A fent említett könyv a következőkről is ír: Szakértői becslések szerint a munkaerőpiacon a közeljövőben a legsikeresebbek azok a modern szakemberek lesznek, akik képesek egész életük során tanulni, kritikusan gondolkodni, célokat kitűzni és elérni, csapatban dolgozni, multikulturális környezetben kommunikálni és más modern készségekkel rendelkezni. De az ukrán iskola nem készít fel erre. Egy átlagos ukrán diák, mint még 10, 20, 50 évvel ezelőtt is, elavult tudást szerez az iskolában. Az elmúlt években ez a mennyiség nagyon megnőtt, csakúgy, mint a világ általános információáramlása. A tanulók csak töredékeit képesek reprodukálni a rendszertelen tudásból, de gyakran nem tudják, hogyan használják fel őket életproblémák megoldására. A modern ukrán iskola tanulási módja nem motiválja a gyerekeket a tanulásra. A tankönyvek anyaga teoretikus, túlterhelt másodlagos tényanyaggal (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016, Új iskola: az oktatási lehetőségek tere, 2022:5.).

A tanárok speciális eszközöket használnak, elavult didaktikával. A tanárokat demoralizálja az alacsony társadalmi státusz és a bérek. A tanárnak nincs valódi motivációja a személyes és szakmai fejlődéshez. Növekszik a digitális szakadék tanár és diák között. Sok

oktató még nem képes modern eszközökkel feltárni a problémákat, nagy adathalmazokkal dolgozni, következtetéseket levonni és bemutatni, online együtt dolgozni oktatási, társadalmi és tudományos projektekben stb (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

Ezért meg kell jegyezni, hogy „olyan radikális reformra van szükség, amely megállítja a negatív tendenciákat, visszaállítja az ukrán iskolát Ukrajna társadalmi egyenlőségének és kohéziójának, gazdasági fejlődésének és versenyképességének fontosságába” (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:10.).

1.1. Az Új Ukrán Iskola koncepciója

A reformok bevezetésével kardinális változások vettek kezdetét, mégpedig Ukrajna Oktatási Minisztériuma megkezdte az Új Ukrán Iskola elnevezésű koncepció kidolgozását 2016-ban. A koncepció bevezetése az Oktatási és Tudományos Minisztérium kulcsfontosságú reformja, miszerint az Új Ukrán Iskola a jövőben képes megállítani a negatív tendenciákat és az ukrán iskolát a társadalmi egyenlőség és kohézió újjabb, hatékonyabb szintjére emelni, valamint mindez Ukrajna gazdasági fejlődésének és versenyképességének fontosságába teszi (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

A fő cél egy olyan iskola létrehozása, ahol kellemes lesz tanulni, és amely nemcsak tudást ad a tanulóknak, mint ahogy ez most történik, hanem az életben való alkalmazásának képességét is. A NUS egy olyan iskola, amelybe örömmel járnak a diákok. Itt meghallgatják véleményüket, megtanítják kritikusan gondolkodni, nem félnek elmondani saját véleményüket és felelős állampolgárok. A legfontosabb változás a hallgatók számára a tanulási szemléletet és az oktatás tartalmát érinti, mert a NUS fő feladata olyan innovátor és polgár nevelése, aki tud felelős döntéseket hozni és tiszteletben tartja az emberi jogokat (Decentralizáció honlapja, 2016).

Azt a következtetést tudjuk levonni a fentebb említett irodalmak nyomán, hogy a kompetencia alapú tanulás is kiemelten fontos. A reform a taneszközök, tantermek korszerűsítését és az értékelési rendszer átalakítását irányozza elő (Decentralizáció honlapja, 2016).

2017 szeptemberében elfogadták Ukrajna „Az oktatásról szóló törvényét”, 2018 februárjában pedig az alapfokú oktatás új állami szabványát (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:2.) . A reform bevezetése után 2017/2018-as tanévben az Új Ukrán Iskola, a NUS koncepcióját 100 ukrainai iskolában tesztelték. Kárpátalján 4 intézmény első osztályos tanulóinak és tanárainak ez volt az első tapasztalata: a Técsői járáshoz tartozó Ungvári 8. Sz. Gimnázium, Beregszentmiklós, Ökörmező és Gáni

Középiskola. A kísérletben részt vevő szülők és pedagógusok pozitív véleménye után a 2018/2019-es tanévben minden elsős az új szabvány szerint tanulhatott. A foglalkozásokat lebonyolító pedagógusok 2018 tavaszán-nyarán továbbképzésen vettek részt, később pedig az első osztályt oktató pedagógusok mindegyikének is továbbképzésen kellett részt vennie. Nagyon pozitív, hogy a reform kibővítette az iskolai eszközöket. Eddig 2020 szeptemberéig minden évben új bútorokkal, taneszközökkel és információs eszközökkel szerelték fel az első osztályt (Bibik, 2018).

A 2016. április 4-i 3491-d számú ukrán oktatási törvénytervezet eredeti dokumentuma szerint: „A teljes körű általános középfokú oktatás célja egy olyan ember sokrétű fejlesztése, nevelése és szocializációja, aki Ukrajna állampolgára, aki képes a társadalomban élni és a természettel civilizált interakcióra, önfejlesztésre és élethosszig tartó tanulásra vágyik, kész a tudatos életválasztásra, önmegvalósításra és civil tevékenységekre” (Bibik, 2018:22.).

Az új iskola képlete meglehetősen egyszerű: először is átfogóan fejlett, kritikai gondolkodásra képes embernek kell lennie a végzősnek; hazafinak kell lennie, azaz olyan személynek, aki tiszteletben tartja a méltóságot, az emberi jogokat, az erkölcsi és etikai elvek szerint cselekszik, és képes olyan döntéseket hozni, amelyekért felelősséggel tartozik. Innovátornak is kell lennie, vagyis olyan embernek, aki képes megváltoztatni az őt körülvevő világot, hogy a gazdaság működjön, továbbá egész életében fejlődjön, tanuljon (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

Másodszor, Ukrajnában, akárcsak a világ többi részén, egyre nagyobb a súlya az úgynevezett Y-generációnak, vagyis a „Millennium Children”-nek, akik 1990 és 2000 között születtek. Nézeteik és életmódjuk gyökeresen eltér az idősebb generációkétól. Elég megnézni a vezető technológiai vállalatok irodáinak felépítését, hogy megértsük, mire összpontosít a kreatív osztály, amely meghatározza a modern gazdaság arculatát. Számukra nincs egyértelmű különbség a munka, a tanulás és a szabadidő között. A munkának nem kell komolynak és fárasztónak lennie. Számukra az élet egy állandó alkotás, harmónia a pénzkeresés, az új tanulás, az önfejlesztés, a játék és a szórakozás között. A Z generáció megközelítéséről. A modern gyerekek jelentősen eltérnek az előző generációktól. Nem feltétlenül osztják az idősebbek nézeteit (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:7.) . Ezért az iskolának a társadalmi változások élén kell állnia ahhoz, hogy egy 21. századi diplomás versenyképes legyen. A cél legfőképpen az, hogy „Művelt, fejlett, felelősségteljes állampolgárok, kockázatra és innovációra képes hazafiak – ez fogja vezetni az ukrán gazdasági előrelépés a XXI. században” (Bibik, 2018:10.).

A fent említett feldolgozások alapján, elmondható az, hogy a terv megvalósítása három szakaszra oszlik, amely a tevékenységek folyamatosságát, minden szakaszban

megfelelő erőforrás-támogatást és a társadalmi változások általános összefüggéseinek figyelembevételét igényli. A változás oka az oktatás reformja volt, melynek köszönhetően gyermekeink sikeresen valósulnak meg az életben. Szakértők szerint a munkaerőpiacon a közeljövőben azok a szakemberek lesznek a legsikeresebbek, akik képesek az egész életen át tanulni, kritikusan gondolkodni, célokat kitűzni, csapatban dolgozni, multikulturális környezetben kommunikálni és egyéb képességekkel is rendelkeznek. - randevúzási készség. A jelenlegi ukrán oktatási rendszer nem készíti fel erre a diákokat.

Tehát mi a NUS új struktúrája? A válasz erre a kérdésre részletesen megtalálható a fent említett könyvben is a 20-23. oldalak között. Idézem a megfelelő választ:

„A gyermek teste nem fogad be többet, mint amennyit a természet adott korához. A reform jelentős változást hoz a középiskola szerkezetében az egyes korosztályok gyermekeinek testi, pszichés és szellemi adottságainak figyelembevétele érdekében. Ezért a teljes általános középfokú oktatás teljes időtartama 12 évre nő”(Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:22.).

Az új oktatási alaptörvény a teljes általános középfokú oktatás három szintjét írja elő :

- alapfokú oktatás (időtartam - négy év) ;
- gimnáziumban szerzett általános középfokú végzettség (időtartam - öt év);
- líceumban vagy szakképzési intézményben szerzett szakirányú középfokú végzettség (időtartam - három év) (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:20.).

Az alábbiakban három szakaszban megvizsgáljuk, hogy milyen szervezési mozzanatokat töltenek el együtt.

Az első szakasz megvalósítását 2016-2018-ra tervezték. Rendelkezett a tantervek felülvizsgálatáról az általános iskolai egyszerűsítés, kompetenciák (fejlesztések) megvalósítása és a diszkriminációellenes intézkedések érdekében. A vidéki alapiskolák létrehozásának kísérleti szakasza, amelyben 100-150 iskola jön létre, valamint együttműködés kialakítása a (helyi) közösségekkel, valamint az általános iskolákkal. Ebben a szakaszban az ukrán oktatási törvény elfogadását tervezték (Beh,2018).

Az Új Ukrán Iskola megvalósítási tervének kidolgozása, Általános iskola új szabványának kidolgozása és szakértők jóváhagyása, tanárképzés, új tankönyvek szerkesztései az új generáció számára. Szintén az első szakaszában elektronikus tankönyvek és a kurzusok országos elektronikus platformjának létrehozása, amely távoktatási kurzusokat is kínál majd. A bürokrácia megszüntetése az oktatási intézményekben, és egyben minimalizálni kell a kötelező írásos dokumentumokat (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

Új általános középfokú oktatási törvény kidolgozása. Részvétel a PISA 2018 középfokú oktatás minőségével foglalkozó nemzetközi felmérésben, az oktatásellenőrzési rendszer helyett minőségbiztosítási rendszer kialakítása, valamint az általános iskola megkezdése új oktatási lehetőségekkel a szabványban (Ukrajna „Oktatásról szóló törvénye-2018”) (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:21.).

A második szakasz megvalósítását a 2019-től 2022-ig tartó időszakra tervezik. Ez a rész az általános középfokú oktatás szabványának kidolgozásával és jóváhagyásával kezdődik. Többek között új pedagógusképzési rendszereket dolgoznak ki a pedagógusok és iskolavezetők számára Az iskolai és szakmai hálózatok listája a III. szintű intézményhálózat (Profil iskola) (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:21.).

Ebben a szakaszban az „Ukrajna-2020” Fenntartható Fejlődési Stratégiával összhangban az Idegen nyelvek magas színvonalú oktatása a középiskolákban projektet tervezik. Alapiskolák, pedagógus alaphálózat kialakítása, pedagógiai tevékenység szakmai színvonalának kialakítása az általános és középiskolákban, a pedagógusok önálló bizonyítványait kidolgozó intézményhálózat kialakítása. Még ebben a szakaszban is regionális intézmények jönnek létre az oktatás minőségének biztosítására. Belső minőségbiztosítási rendszerek fejlesztése az oktatási intézményekben (2022). Az általános iskolát végzettek önálló értékelési rendszerének kialakítása, az általános iskolai munkakezdés új oktatási normák szerint kompetencia alapon (Ukrajna törvénye az oktatásról, 2022).

A harmadik szakasz céljait a 2023-2020 közötti időszakra tervezik. Ebben az időszakban elsődleges szempont a szakirányú középfokú oktatás színvonalának kialakítása, jóváhagyása szakértők bevonásával. Ezt követően III. állami szintű intézményhálózat létrehozása, amely szakiskola lesz, legkésőbb 2025-ig. A szakközépiskolát végzettek önálló szakmai értékelési rendszerének kialakítása. Az új oktatási szabványok szerinti szakosodáshoz vezető iskolai munka megkezdése kompetencia alapján, legkésőbb 2027-ig (Ukrajna „Oktatási Törvénye” 2022. Az oktatási törvény tervezete alapján). 45 kredit rendszer lesz. Céljuk szerint az Új Iskola első tizenkettedik osztálya is legkésőbb 2029-ben elkészül. Jelenleg a második szakasz folyamatainak kidolgozása és megvalósítása zajlik (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:23.).

És most részletesen nézzük át e ciklusok szerkezetét.

Az alapfokú oktatás az új iskolában két ciklusra oszlik:

- az első, adaptív játék (1-2 osztály);
- a második, alap (3-4 osztály).

Az alapfokú oktatás első ciklusa hozzásegíti a tanulót az iskolai élethez. Nevezetesen (Decentralizáció honlapja, 2016):

- az oktatási feladatokat és azok végrehajtásának idejét a tanulók egyéni sajátosságainak megfelelően (figyelembe véve) határozzák meg;
- az oktatási anyagok a kapcsolódó tantárgyak tartalmába integrálhatók, vagy modulok formájában bevezethetők a tantárgyba;
- a házi feladat mennyisége korlátozott lesz;
- a tanulást tevékenységekkel, játékmódszerekkel kell megszervezni mind az osztályteremben, mind azon kívül;
- a tanár szabadon választhat (készíthet) tantervet az oktatás színvonalán belül;
- a leíró fejlesztő értékelés bevezetésre kerül, nem lesz hagyományos értékelés; A tanár legfontosabb feladata, hogy minden tanulóban megőrizze önbizalmát és motivációját a tanulásra.

Az alapfokú oktatás második ciklusában a tanulóban kialakul a felelősségérzet és az önállóság (Decentralizáció honlapja, 2016).

Az általános iskola elvégzése után minden tanuló tanulmányi eredményének meg kell felelnie az e szintű oktatás színvonalának. Az általános iskolások állami záróbizonyítványa csak az intézmények oktatási tevékenységének minőségi ellenőrzése céljából történik. Az általános iskolában nem lesznek "egyórás" tanfolyamok vagy tantárgyak (mint a gimnáziumokban és a líceumokban). Egy osztályban legfeljebb 8 kötelező tantárgy lesz (Új iskola: az oktatási lehetőségek tere, 2022:2.).

Az általános középfokú oktatás két ciklusra oszlik:

- az első, adaptív (5-6 osztály);
- második, alapfokú tantárgyi képzés (7-9. évfolyam).

Az oktatási folyamatban kiemelt figyelmet fordítanak az államnyelv tanulására. Ezen a szinten épül meg a tanuló, mint egyén, családtag, nemzet és társadalom tudatos önmeghatározása, a világ és az emberek sokszínűségének elviselésének és megértésének képessége (Bibik, 2017).

Az első ciklus felkelti és fenntartja az érdeklődést a tanterv által biztosított ismeretek és tevékenységek iránt.

Az általános középfokú oktatás második ciklusa elősegíti, hogy a tanulók a társadalom felelősségteljes tagjaivá váljanak, akik képesek legyőzni a mindennapi élet problémáit, érdeklődésüknek és képességeiknek megfelelően választják a továbbtanulási utat. A képzés többnyire tárgyi lesz. Az idő egy részét a választható tételekre fordítják. Az általános középfokú oktatás elvégzése után a tanuló tisztában lesz a tettei alapjául szolgáló értékekkel, támaszkodik jellemének erősségeire, felelősséget érez tevékenységének eredményeiért. A

tanulási eredmények értékelése állami végső minősítéssel történik, külső független értékelés formájában.

A szakirányú oktatás keretében a középiskolások két tanulmányi terület közül választhatnak: tudományos és szakmai (Decentralizáció honlapja, 2016).

- tudományos, az egyes tantárgyak elmélyült tanulmányozásával, az egyetemi továbbképzésre fókuszálva;
- szakmai, amely az általános középfokú végzettség megszerzése mellett az első szakmát adja (nem korlátozza a továbbtanulás lehetőségét).

A szakirányú középfokú oktatás megszerzése akadémiái líceumokban történik - általában az egyes oktatási intézményekben. A hivatásos líceumok hálózatához hasonlóan akadémiái líceumi hálózat jön létre, vagyis az iskola harmadik szintje leválik a második szintről.

Az akadémiái líceumokban az első évfolyam átmeneti lesz. Ebben a szakaszban a tanuló továbbra is módosíthatja a tanulási profilt. A hallgatók nemcsak a tantárgyakat, hanem azok összetettségi szintjét is megválaszthatják. Az akadémiái líceumok végzősei külső független értékelés formájában teljesítik az állami záróbizonyítványt. Szakmai középfokú végzettséget szaklíceumokban és szakkollégiumokban szereznek majd.

A szakmai líceumok és kollégiumok végzettjei külső független értékelés formájában teljesítik az állami záróbizonyítványt. Ha sikeresen az érettségit külső értékelés formájában, a szakmai líceumok és főiskolák végzőseimhetnek egyetemekre, a főiskolát végzettek pedig rövidített programban tanulhatnak az egyetemeken. A speciális iskolát végzett fiatalok megértik jövőbeni szerepüket a családban, a szakmai tevékenységben, a társadalomban (Decentralizáció honlapja, 2016).

1.2. NUS kompetenciák a tanulók számára

Az új rendelkezés számos változtatást irányzott elő a meglévő iskolai tanterveken. Az egyik leginkább érdekelt változás számomra az általános iskola 1-4. évfolyamának alsó tagozatának állami szabványa. Lássuk, mit tartalmaz a szabvány (Decentralizáció honlapja, 2016).

Az állami szabvány követelményeket ír elő a kötelező tanulási eredményekre és a tantervi kompetenciákra vonatkozóan. Ezen túlmenően a felsőoktatási alaptanterv szerinti terhelési össz mennyiség, valamint az állami bizonyítvány formájára is. Az állami szabvány az oktatási intézmények által kidolgozott általános iskolai tantervek alapja. Az új koncepció ellenére 2019-ben a továbbra is elmondható dokumentum aktuális, 2019-ben változások történtek és az értékelési folyamat is módosult. A kötelező tanulási eredmények

követelményeit a kompetencia alapú vagy a kulcskompetenciákon alapuló alapképzés figyelembevételével alakítják ki. Az állami szabvány 11 kulcskompetenciát határoz meg, nevezetesen ((Decentralizáció honlapja, 2016:11-12.):

1. Az államnyelv szabad használata
2. Anyanyelvi és idegen nyelvi kompetencia
3. Matematikai kompetencia
4. Tudományos és műszaki kompetencia
5. Innovatív kompetencia
6. Környezetvédelmi kompetencia
7. Digitális kompetencia
8. Az egész életen át tartó tanulás kompetenciája
9. Szociális kompetencia (Polgári és történelmi kompetencia)
10. Kulturális kompetencia
11. Vállalkozási és pénzügyi kompetencia

A kompetencia kifejezés alkalmasságot, agilitást, képzettséget jelent. A pedagógiai kompetencia olyan készségek összessége, amelyek lehetővé teszik, hogy valaki egy adott területen megoldjon egy problémát, beleértve a problémamegoldó képesség alkalmazására való hajlandóságot is. A koncepció magában foglalja a tudást, a tapasztalatot és a személyes képességeket. A kompetencia alapú tanulásnak egyébként az a célja, hogy a mindennapi életben hasznosítható, alkalmazható tudást adjunk gyermekeinknek (Bibik, 2017).

Az Oktatási és Tudományos Minisztérium könyve szerint az új iskola képlete kilenc kulcsfontosságú összetevőből áll :

- 01 / Az oktatás új tartalma, amely a sikeres társadalmi önmegvalósításhoz szükséges kompetenciák kialakítására épül.
- 02 / Motivált tanár, aki rendelkezik a kreativitás és a szakmai fejlődés szabadságával.
- 03 / Értéket formáló nevelési folyamat.
- 04 / Decentralizáció és hatékony irányítás, amely valódi autonómiát biztosít az iskolának.
- 05 / Pedagógia, amely a diák, a tanár és a szülők partnerségén alapul.
- 06 / A tanulói igények középpontba állítása a nevelési folyamatban, gyermekközpontúság.
- 07 / Az iskola új struktúrája, amely lehetővé teszi az új tartalmak elsajátítását és az életre szóló kompetenciák megszerzését.
- 08 / A közpénzek igazságos elosztása, amely biztosítja minden gyermek egyenlő hozzáférését a minőségi oktatáshoz.

09 / Modern oktatási környezet, amely nemcsak az oktatási intézmény helyiségeiben biztosítja a szükséges feltételeket, eszközöket és technológiákat a tanulók, oktatók, szülők oktatásához (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:12.).

Valamint további tíz kulcskompetencia (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016):.

01 / Kommunikáció állami (különbség esetén anyanyelvi) nyelveken. Ez a képesség fogalmak, gondolatok, érzések, tények és nézetek szóbeli és írásbeli kifejezésére és értelmezésére (hallgatással, beszéddel, olvasással, írással, multimédia használatával). Az a képesség, hogy nyelvi szinten reagáljon a társadalmi és kulturális jelenségek teljes skálájára - az iskolában, a munkahelyen, otthon, szabadidejében. A hatékony kommunikáció szerepének tudatosítása (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

02 / Kommunikáció idegen nyelven. Képes az idegen nyelven elmondottak megfelelő megértésére, fogalmak, gondolatok, érzések, tények és nézetek szóbeli és írásbeli kifejezésére és értelmezésére (hallgatással, beszéddel, olvasással és írással) a társadalmi és kulturális kontextusok széles körében. Mediációs és interkulturális kommunikációs készségek (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

03 / Matematikai kompetencia. A logikai és algoritmikus gondolkodás kultúrája. Képes matematikai (numerikus és geometriai) módszerek alkalmazására különböző területeken alkalmazott problémák megoldására. Képes az egyszerű matematikai modellek megértésére és használatára. Képes ilyen modelleket építeni a problémák megoldására (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

04 / Természettudományi és technológiai alapkompenciák. A természet és a modern technológiák tudományos megértése, valamint gyakorlati alkalmazásának képessége. Képes a tudományos módszer alkalmazására, megfigyelésre, elemzésre, hipotézisek megfogalmazására, adatgyűjtésre, kísérletezésre, eredmények elemzésére (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

05 / Az információs és digitális kompetencia magában foglalja az információs és kommunikációs technológiák (IKT) magabiztos, de egyben kritikus használatát a munkahelyi, nyilvános térben és a magánkommunikációban történő információ létrehozására, visszakeresésére, feldolgozására, cseréjére. Információs és médiaműveltség, programozási alapismeretek, algoritmikus gondolkodás, adatbázisokkal való munkavégzés, internetbiztonsági és kiberbiztonsági ismeretek. Az információval végzett munka etikájának megértése (szerzői jog, szellemi tulajdon stb.) (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

06 / Az egész életen át tartó tanulás képessége. Képes új ismeretek felkutatására és elsajátítására, új készségek elsajátítására, a tanulási folyamat (saját és kollektív) megszervezésére, különösen az erőforrások és az információáramlás hatékony kezelésén keresztül, képes meghatározni a tanulási célokat és azok elérésének módjait, kialakítani az oktatási, ill. szakmai pályát, értékelni saját tanulási eredményeiket, az élethosszig tartó tanulást (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

07 / Kezdeményezés és vállalkozói szellem. Képes új ötletek, kezdeményezések generálására és megvalósítására saját társadalmi helyzetük és jólétük növelése, valamint a társadalom és az állam fejlődése érdekében. Képes racionális fogyasztói magatartásra, egyéni megtakarítások hatékony felhasználására, megfelelő döntések meghozatalára a foglalkoztatás, a pénzügy és egyéb területeken (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

08 / Szociális és állampolgári kompetencia. Minden olyan magatartásforma, amely a közéletben, a családban, a munkában való hatékony és konstruktív részvételhez szükséges. Képes együttműködni másokkal az eredményekért, a konfliktusok megelőzésére és megoldására, kompromisszumok elérésére. A törvények tiszteletben tartása, az emberi jogok tiszteletben tartása és a társadalmi-kulturális sokszínűség támogatása (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

09 / Tudatosság és önkifejezés a kultúra területén. Képes a műalkotások megértésére, saját művészi ízlésük kialakítására, ötletek, élmények és érzések kifejezésére a művészeteken keresztül. Ez a kompetencia magában foglalja a saját nemzeti identitás mély megértését, amely a nyitott hozzáállás és mások kulturális megnyilvánulása iránti tisztelet alapja (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

10 / Környezetismeret és egészséges életmód. Képesség a természeti erőforrások okos és ésszerű felhasználására a fenntartható fejlődés keretében, a környezet emberi életet és egészséget betöltött szerepének tudatosítása, az egészséges életmódra való képesség és vágyakozás (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016).

Mindezek a kompetenciák egyformán fontosak és összefüggenek egymással. A gyerekek mindegyiket elsajátítják, miközben különböző tantárgyakat tanulnak az oktatás minden szakaszában. Minden kompetenciában közegek a következő készségek:

- olvasási képesség és az olvasottak megértése
- véleménynyilvánítás képessége szóban és írásban
- kritikus gondolkodás
- az álláspont logikus igazolásának képessége
- kezdeményezés
- létrehozás

- képesség a problémák megoldására, a kockázatok felmérésére és a döntéshozatalra
- az érzelmek konstruktív kezelésének képessége
- érzelmi intelligencia használata
- csapatban való munkavégzés képessége.

A kulcskompetenciák és a keresztirányú készségek olyan „vásznat” hoznak létre, amely a tanuló – mint személy, állampolgár és szakember – sikeres önmegvalósításának alapja (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:12.).

Az Új Ukrán Iskola prioritásai között szerepel a tudás öröme, mint a gyermek személyiségfejlődésének meghatározó tényezője. Ezért a tanuláshoz személyiségközpontú, kompetencia, kommunikatív, tevékenységi megközelítéseken kell alapulnia, integrált tantárgyi alapon. A NUS fő előnyei (Új iskola: az oktatási lehetőségek tere, 2022:9.):

1. Érzelmi intelligencia és kritikai gondolkodás fejlesztése.
2. Kommunikatív kompetencia kialakítása.
3. A gyermek szocializációja.
4. Adaptációs és játéktevékenységek.
5. A tanár részéről nincs tekintélyelvű nyomás.
6. A tanárhoz, mint régebbi barátához való viszonyulás kialakítása.
7. A szabadság és a fegyelem harmonikusan ötvöződik.
8. Csapatmunka képessége.
9. Barátságos környezet és egyéb előnyök.

A tanárok és a szülők által említett fő előny, hogy a gyerekek megtanulnak csapatban dolgozni és felelősséget vállalni. Óriási plusz a tanárok számára, hogy nem kell szigorúan követniük a programot. Ha a gyerekek nem sajátították el jól a témát, a tanár nagyobb hangsúlyt fektethet rá. Ezen kívül a tanárok ma már tanulmányi szabadságot élveznek. Képesek lesznek saját szerzői programokat készíteni, tankönyveket, módszereket, tanulási stratégiákat választani (Beh, 2018).

A tények és fogalmak memorizálása helyett a tanulók kompetenciákat sajátítanak el. Ez a tudás, készségek, képességek, gondolkodásmód, nézetek, értékek és egyéb személyes tulajdonságok dinamikus kombinációja, amelyek meghatározzák a személy sikeres szocializációját, szakmai és/vagy továbbképzési tevékenységét. Vagyis kialakul a tudás magja, amely felülíródik ezen ismeretek felhasználásának képességére, valamint azokra az értékekre és készségekre, amelyekre az ukrán iskolák végzett hallgatóinak szüksége lesz a szakmai és a magánéletben.

II. EGY ÚJ UKRÁN ISKOLA BEMUTATKOZÁSA

Mint ahogy azt már említettem, a reformot az emberek többnyire pozitívan fogadták, de volt negatív vélemény is. Talán egy ilyen negatív véleménynek tudható be egy ukrán újságíró cikke, amely a következőképpen szól:

Az új oktatási reform sikerességének esélyei tisztázatlanok, bár fő szakasza még csak most kezdődik. 2022-től az ukrán iskolák az oktatási reform új szakaszába lépnek, amely kiterjed majd az általános iskola 5-9. osztályára – írja Kovalcsuk Galina a focus.ua oldalon (Fókusz hírportál honlapja, 2017).

Szeptember 1-től azoknak a gyerekeknek, akik négy évig az Új Ukrán Iskolában (NUS) tanultak az új szabványok és programok szerint, ugyanabba a megreformált ötödik osztályba kell járniuk. A reformkoncepció szerint az 5-6. évfolyam adaptív, programjaik zökkenőmentes átmenetet tegyenek lehetővé az általános iskolából az alapiskolába, több oktatási területtel és kompetenciával, amelyet a tanulónak el kell sajátítania. Ennek érdekében a gyerekeket úgy tervezték kirakni, hogy ne szakadjanak kéttucatnyi tantárgy között, mint most a közép- és középiskolákban, hanem a kiemelt tudományágakra koncentráljanak, és több tantárgyat ötvöző integrált szakokat tanuljanak – folytatja az újságíró (Bibik, 2017).

A reform előmozdítását célzó előmunkálatok befejeződtek. Jóváhagyott jogszabályok, különösen az állami alapképzési standard. Az Oktatási és Tudományos Minisztérium tanterveket és modulokat is készített az 5-9. A 2021-2022-es tanévben 144 ukrán iskola próbálja ki ezeket a novellákat annak érdekében, hogy tapasztalataik alapján végrehajtsák a reformot Ukrajna összes oktatási intézményében. A kísérleti iskolák azonban már számos – köztük rendszerszintű – problémával szembesültek, amelyek torzítják az NUS fogalmát, és megakadályozzák a reform tervezett végrehajtását. Ha ezeket a problémákat nem oldják meg, szeptembertől minden ukrán iskola szembesül velük, és ez szabotázsához és a reform elutasításához vezethet mind a pedagógusok, mind a társadalom egésze részéről – összegzi Kovalcsuk Halina újságíró (Fókusz hírportál honlapja, 2017).

Mi változott a tanárok számára?

A tanár az, akin a reformok nyugszanak. Nélküle minden változás lehetetlen, ezért a NUS egyik fő alapelve a motivált tanár, ezért célja az oktatók szakmai és személyes fejlődésének elősegítése, valamint társadalmi státuszának növelése. Ahhoz, hogy új módon taníthasson, a tanárnak cselekvési szabadsággal kell rendelkeznie. Ez annyit tesz, hogy biztosítani kell a tananyagokönálló választási jogát, improvizációt és kísérletezést. Ezt a szabadságot az új oktatási törvény nyújtja. Az Oktatási és Tudományos Minisztérium szabványos tanterveket kínál, melyet bármely tanár vagy szerzőcsoport kiegészítheti, vagy

elkészítheti saját tantervét. Mára a tanár csak az állami szabvány korlátozhatja. Ez a dokumentum felvázolja, milyen tudással és képességekkel kell rendelkezni a diákoknak egy bizonyos tanulmányi szakasz elvégzése után, a tanár maga dönti el, hogyan jut el ezekhez az eredményekhez (Új iskola: az oktatási lehetőségek tere, 2022).

Annak a tanárnak, aki megkapta a tanítás szabadságát, meg kell kapnia a tanulás szabadságát is. És ezt a szabadságot a reform is biztosítja. A tanárok már nem csak a posztgraduális pedagógiai oktatási intézetekben fejleszthetik tudásukat, hanem általuk kiválasztott szervezetekben is közkieltségen (állami finanszírozásban). A tanárok anyagi motiválására pedig a minisztérium bevezette a minősítést (szertifikációt). Ez egyfüggetlen tesztelés, amely 20%-os fizetésemelést ígér és mentesít az atesztációlól. 2019 elején indult az az alsó tagozatos tanárok minősítésének kísérleti projektje, amelyben több mint 800 pedagógus vett részt egész Ukrajnából (Új iskola: az oktatási lehetőségek tere, 2022).

Mi változik az iskola adminisztrációjában?

A NUS egy felelősségteljes iskola, éppen ezért az oktatási intézményeknek nagyobb cselekvési szabadságot kell biztosítani, hiszen a felelősség és a szabadság kéz a kézben jár. Ezért az „Oktatásról szóló törvény” kimondja, hogy az iskola igazgatója önállóan nevezhet ki helyetteseket, alkalmazhat és elbocsáthat tanárokat. Ráadásul az iskolaigazgatókat (valamint a tanárokat) már határozott idejű szerződéssel veszik fel. Az iskola igazgatóját pályázat útján választják. Ezt a pozíciót egy személy legfeljebb két 6 éves cikluson keresztül töltheti be (ha egy személyt először neveznek ki erre a pozícióra, az első ciklus 2 év). Ezt követően az ilyen személy más tisztségeket tölthet be ebben az iskolában, vagy részt vehet egy másik iskola igazgatói választásán (Új iskola: az oktatási lehetőségek tere, 2022).

Mi változik a szülők számára?

Az Új Ukrán Iskola egyik alapelve a partnerség, beleértve az iskola és a szülők közötti együttműködést. A szülők létrehozhatják saját polgári önkormányzati szerveiket, melyek segítségével befolyásolhatják az oktatási folyamatot, ezentúl a szülők könnyebben tudják kontrolálni az iskola pénzügyeit. Minden közpénzből (például költségvetési forrásból és jótékonyági hozzájárulásból) részesülő oktatási intézmény köteles nyilvánossá tenni költségvetését. A szülők így már céltudatosan utalhatnak át jótékony célú adományokat az iskola számára, nem pedig készpénzt gyűjtenek, amivel nagyon nehéz elszámolni (Új iskola: az oktatási lehetőségek tere, 2022).

Az elmondottak alapján az oktatási folyamat valamennyi résztvevője – tanárok, diákok, adminisztráció és szülők – közötti együttműködés az a sarokkő, amely minden eredmény elérését segíti. Hiszen csak így valósítható meg a fő cél: az oktatási környezet

megváltoztatása, az életre szóló tanulás bevezetése, és végül az ukrán iskola nyitottá, érdekesebbé és moderné válása (Új iskola: az oktatási lehetőségek tere, 2022).

2.1. Kísérleti projekt

Az Oktatási és Tudományos Minisztérium könyve szerint az Új Ukrán Iskola fejlesztése egy hosszú távú reform, amely már most kezdődik. A megvalósítási terv minden szakaszban biztosítja a cselekvés folyamatosságát és a megfelelő erőforrásokat, és figyelembe veszi a társadalmi változások általános összefüggéseit. A mai tanulóknak is érezniük kell a változásokat, és jobb minőségű oktatásban kell részesülniük. Éppen ezért a 2016/2017. az általános iskolai tanterveket aktualizálták. A szerkezeti változásokkal párhuzamosan az iskolai tanítás módszerei, a pedagógusok képzettsége is javul, a pedagógiai oktatás átírásul a kompetencia elvekre, a partnerség pedagógiájára, az egyéni megközelítésre (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:30. cikk).

NUS a gyakorlatban

Az új szabvány elfogadásával a program, a követelmények és az oktatási környezet is megváltozott. Az új ukrán iskola koncepciójának kezdete óta a kormány jelentős anyagi forrásokat különített el az iskolai oktatás reformjára. Ukrajna függetlenné válása óta most először, 2016–2019 között, különítették el először több mint 3 milliárd hrivnyát oktatásra. Vannak olyan tantervek, ahol a gyerekek az új koncepció szerint tanulnak. Eddig az iskolák első és második osztályáról beszélünk. Új padokat és bútorokat, technikai eszközöket és didaktikai játékokat, Lego készleteket kaptak az intézmények. A tanév kezdete előtt a tanároknak többször is képzéseken kellett részt venniük. A képzés során kiemelt figyelmet fordítottak a sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő pedagógusok munkájára, megjelentek a pedagógiai asszisztensek a tanításban (Az Európai Parlament és a Tanács (EU) ajánlása, 2019).

Az általános iskola 1-4 évfolyamos szinten maradt, de ebben az időszakban két szakasza van. Minden szakaszban figyelembe veszik a gyermekek életkori sajátosságait, szükségleteit, fejlődési követelményeit. Az oktatás tartalma kilenc oktatási terület köré csoportosul: nyelvészeti irodalom, matematika, természettudomány, technika, információ, szociális segély és egészségügy, testnevelés, állampolgárság és történelem és művészet. Az oktatási programok megvalósításának fontos eszköze a tankönyv. Az oktatási reform egyik fő célja olyan tankönyvek új generációjának létrehozása, amelyek a tanulók számára érdekesek lesznek, tanulásra ösztönzik őket, különösen az információs és kommunikációs technológiák felhasználásával. Az ukrán tannyelvű osztályoknak természetesen nem okoz gondot a

tankönyvellátás, választhatnak szerzők és publikációk között. Ebből a szempontból a magyar tannyelvű osztályok tankönyvellátása mindig is korlátozott volt, hiszen csak azokat a tankönyveket kapták meg, amelyeket magyarra fordítottak. A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség kezdeményezésére a Kárpátaljai Pedagógusok Intézete közreműködésével tavaly új szabvány bevezetésével párhuzamosan azonban Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma engedélyezte az első magyar nyelvű tankönyvek használatát. Ez a koncepció a magyar nyelvre helyezi a hangsúlyt, az írást és az olvasást helyezi a középpontba, a magyar nyelv oktatását a magyar programhoz kell igazítanunk. Ennek keretében a Magyar Személyügyi Minisztérium támogatásával magyar ábécés tankönyvek és munkafüzetek beszerzésére és iskolákba való eljuttatására került sor. (Az Európai Parlament és a Tanács (EU) ajánlása DP, 2019).

Az iskolába kerülő gyerekek 1-2 év után főleg játék formájában tanulnak. A kezdeti szakaszban fontos a pozitív attitűd kialakítása mind a gyerekekben, mind a szülőkben, hiszen az Új Ukrán Iskola nagy figyelmet fordít a partnerség pedagógiájára. A készségek fejlesztésével kezdik, sokan játszanak LEGO játékkészletekkel, amelyekről fentebb már volt szó. Az integrált tanulás bevezetése csökkentette a tantárgyak számát. A 2018 óta érvényben lévő új rendszer szerint a következő tantárgyakat tanulják a tanulók: ukrán nyelv és irodalom, magyar nyelv és olvasás, angol, matematika, „Fedezzük fel a világot” (2. osztálytól ötvözi a természettudományokat, egészségügyet, számítástechnikát), tervezés és technológia (munkát és rajzot kombinál) stb (Az új ukrán oktatási törvény megnehezíti a magyar elsősök felvételét, 2020).

Az 1. osztályos tanulók heti 21 órában vesznek részt a tanulási folyamatban. Ebből 5 óra ukrán nyelv és irodalom, 1 óra idegen nyelv, 5 óra magyar nyelv és olvasás. A 2. osztályban heti 22 óra van. Új tantárgyként jelenik meg a számítástechnika. Az államnyelv oktatására 5 óra adott, a gyerekek heti 2 órában hallgatnak idegen nyelvet, a magyar és olvasási tantárgyak óraszámára 1-gyel kevesebb lesz, azaz 4 órára csökken. A tanulóknak a második év végére el kell sajátítaniuk az írási, olvasási és számolási készségeket. A második szakaszban az új szabvány szerint a 3-4.osztály ígéretes. Az osztály számára kidolgozott újítások gyakorlati tartalmáról, a tanulás menetéről, az órák elosztásáról egyelőre nem tudok tájékoztatást adni (Az új ukrán oktatási törvény megnehezíti a magyar elsősök felvételét, 2020).

A jelenlegi rend szerinti 3-4. osztályok az oktatási folyamatban a régi program szabályai szerint vannak jelen. Anyanyelvi órák száma: 5, 3 magyar nyelv és 2 irodalmi olvasmány arányában. Emellett a gyerekeknek lehetőségük van heti 5 órában az államnyelvet tanulni, heti 2 órában pedig az angolt idegen nyelvként tanulni. Az oktatás új tartalma, a

nevelés menete új feladatokat állított a pedagógusok és a szülők elé. A legtöbb szülő kezdetben nem bízik a programban és annak sikerében. Az anyanyelven iskolát választó szülők számára ezt a bizalmatlanságot csak súlyosbítja a 2020 márciusában életbe lépett, átfogó általános középfokú oktatásról szóló törvény, amely egyebek mellett megszünteti az etnikai megkülönböztetést az iskolákban. Magyar nyelvű osztályba öt szülőnek kell jelentkeznie. A központilag kiadott formanyomtatványon benyújtott beiratkozási kérelemben azonban a szülők nem határozhatják meg, hogy gyermekük milyen oktatási nyelven tanuljon. A pályázat hiányossága miatt a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség Ukrajna Oktatási Minisztériumához fordult (Savchenko, 2016).

2.2. A NUS módszeres támogatása

Minden gyermek egyedi, a természet egyedi képességekkel, tehetségekkel és lehetőségekkel ruházta fel. Az új ukrán iskola küldetése, hogy segítsen felfedezni és fejleszteni minden gyermek képességeit, tehetségét és képességeit a tanár, a diák és a szülők partnerségén keresztül. Az új iskola „partnerségi pedagógia” alapokon fog működni. Ennek a megközelítésnek a fő elvei (Bibik, 2017:17.):

- az egyén tisztelete;
- barátságosság és pozitív hozzáállás;
- bizalom a kapcsolatokban;
- párbeszéd – interakció – kölcsönös tisztelet;
- megosztott vezetés (proaktivitás, választás és felelősségvállalás érte, horizontális kapcsolatok);
- a szociális partnerség elvei (a felek egyenlősége, önkéntes kötelezettségvállalás, megállapodások kötelező végrehajtása) (Bibik, 2017:17.).

A partnerségi pedagógia középpontjában a tanár, a diák és a szülők közötti kommunikáció, interakció és együttműködés áll. A tanulók, szülők és pedagógusok, akiket a közös célok és törekvések egyesítenek, önkéntes és érdeklődő, hasonló gondolkodású, egyenrangú résztvevői a nevelési folyamatnak, felelősek az eredményért. Az iskolának kezdeményeznie kell a család új, mélyebb bevonását a gyermek oktatási és szakmai pályájának kialakításába. Az új iskola abban segíti a szülőket, hogy speciális ismereteket szerezzenek a gyermek fejlődési szakaszairól, a gyermek jellemerősségei és erényei, egyéni sajátosságaitól függően hatékony módon emeljék ki. A diákok, tanárok és szülők közötti párbeszéd és többoldalú kommunikáció felváltja az egyoldalú tekintélyelvű kommunikációt „tanár” – „diák” (Decentralizáció honlapja, 2016:14.).

Az együttműködésen alapuló oktatási módszereket (játékok, projektek – szociális, kutatási, kísérletek, csoportos feladatok stb.) széles körben alkalmazni fogják. A hallgatók olyan közös tevékenységekben vesznek részt, amelyek hozzájárulnak szocializációjukhoz és a társadalmi tapasztalatok sikeres átvételéhez. A tanulási eredmények értékelésének megközelítései módosulnak. Az értékeléseket az egyéni fejlődés elemzésére és a tanulás egyéni ütemének megtervezésére fogják használni, nem pedig a tanulók rangsorolására. Az értékeléseket cselekvési ajánlásnak tekintik, nem ítéletnek (Beh, 2018).

A partnerpedagógia és a kompetenciaszemlélet új oktatási környezetet igényel. Egy ilyen környezet különösen a legújabb információs és kommunikációs technológiák létrehozását segíti elő. Növelik a tanár hatékonyságát, az oktatási folyamat irányításának eredményességét, ugyanakkor lehetővé teszik a tanulás egyéni megközelítését. Az új ukrán iskolát egy elektronikus platform fogja támogatni, amely elektronikus tankönyveket és tanfolyamokat készít és terjeszt a diákok és tanárok számára (Decentralizáció honlapja, 2016:15.).

Az új iskolának új tanárra van szüksége, aki a változás ügynökévé válhat. A reform számos ösztönzőt biztosít a személyes és szakmai fejlődéshez, hogy a legjobbakat vonzza a szakmába. Mindenekelőtt egy kreatív és felelősségteljes, önmagán folyamatosan dolgozó tanár kap tanulmányi szabadságot. A tanár képes lesz saját szerzői tantervet készíteni, saját tankönyveket, módszereket, stratégiákat, tanítási módszereket és eszközöket választani; aktívan kifejtik saját szakmai véleményüket. Az állam garantálja számára, hogy ne avatkozzon be szakmai tevékenységébe (Beh,2018).

Nagy figyelmet fordítanak az anyagi ösztönzőkre. Az oktatási törvény tervezete szabályt rögzít a pedagógusok helyének növelésére az egységes tarifarendszerben. Azok a tanárok, akik átmennek az önkéntes független bizonyítványon, juttatásban részesülnek. A pedagógusképzés folyamata és tartalma jelentős változásokon megy keresztül. A tanárok tanulmányozzák az oktatási folyamatmenedzsment személyiség- és kompetencia-alapú megközelítéseit, a csoportdinamika pszichológiáját stb. Ezzel kapcsolatban érdemes beszélni a pedagógus új szerepéről - nem egyedüli tanárként és tudásforrásként, hanem tanulóként, segítőként, oktatóként, moderátorként a gyermek egyéni nevelési pályáján. A tanárképzési modellek száma növekedni fog. A szakmai továbbképzés formái változatosak lesznek: IPPO tanfolyamok, szemináriumok, webináriumok, online tanfolyamok, konferenciák, önképzés (bizonyítványok elismerése). A tanárnak joga lesz megválasztani a szakmai továbbképzés helyét és módját, ahogyan azt az „Oktatásról szóló törvény” tervezete is előírja (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:16.).

A legműveltebb ember válhat a legrosszabb bűnözővé, ha nem érti és nem osztja az egyetemes értékeket. Az új ukrán iskola olyan értékeket és ítéleteket fog kialakítani, amelyek a boldog személyes élet és a társadalommal való sikeres interakció alapjául szolgálnak. Az oktatási folyamat az egész oktatási folyamat szerves része lesz, és az egyetemes értékekre fog összpontosítani, beleértve az erkölcsi és etikai értékeket (méltóság, őszinteség, igazságosság, gondoskodás, az élet tisztelete, önmaguk és mások tisztelete), társadalmi-politikai (szabadság, demokrácia, kulturális sokszínűség, anyanyelv és kultúra tisztelete, hazaszeretet, környezettisztelet, törvénytisztelet, szolidaritás, felelősségvállalás.) Az új iskola ápolja az ukrán identitást. Az új ukrán iskola nemcsak önmagáért, hanem az ország és az egész emberiség fejlődéséért és jólétéért is felelősséget nevel majd (Decentralizáció honlapja, 2016:19.).

2.3. A formatív értékelés – a minőségi oktatás egyik kulcstényezője

A hagyományos értékeléssel ellentétben, a NUS körülményei között, a tanárok aktívan használják a fejlesztő értékelés módszerét, mint a minőségi oktatás egyik kulcstényezőjét. A kompetencia alapú oktatás bevezetésével összefüggésben a monitoringnak és értékelésnek olyan hatékony mechanizmussá kell válnia, amely biztosítja az adott tanuló fejlődését, személyes tulajdonságainak formálódását, segíti a tanulókat saját haladásuk megértésében (“Vszeoszvita” Nemzetközi Oktatási Platformja honlapja, é.n.).

Az Új Ukrán Iskola koncepciója változásokat tartalmaz a tanulási eredmények értékelésének megközelítésében. A formatív értékelés az egyik ilyen megközelítés, a tanulást javító értékelésnek tekintik. Napjainkban az értékelésnek nemcsak a hiányosságok feltárására kell irányulnia, hanem olyan mechanizmusnak kell lennie, amely biztosítja az oktatás minőségének javítási folyamatának folyamatosságát, konstruktív visszajelzést az oktatási folyamat minden szereplője számára. Változás van az értékelés paradigmájában – a többnyire összegzőről a „tanulási értékelés” modelljére (Bibik, 2017).

Az értékelés formatív megközelítésének megvalósítása lehetővé teszi, hogy információkat szerezzenek a tanulók teljesítményének valós állapotáról, amely lehetőséget ad a tanulási problémák időben történő reagálására és pedagógiai döntések meghozatalára annak javítására. A tanulói teljesítmény értékelésének olyan megközelítése, amely lehetővé teszi a tanulás negatív aspektusainak kiküszöbölését, elősegíti az oktatási folyamat egyénre szabását, növeli a tanulók tanulási motivációját és függetlenségét. Az oktatás tartalmi változásai az értékelés során a pedagógiai eszközök kiválasztását jelentik, amelyek elősegítik az önelemzést és a tanulók új önfejlesztési törekvéseinek kialakítását, az értékelés nem mondatként, hanem

cselekvési útmutatóként való felfogását (“Vszeoszvita” Nemzetközi Oktatási Platformja honlapja, é.n.).

A tanulók teljesítményének értékelése az oktatási folyamat szerves része. Az értékelés a tantárgy tartalmi elsajátításában elért tanulói teljesítményszint megállapításának folyamata a jelenlegi tantervek követelményeinek megfelelően (Bibik, 2017).

Értékelési funkciók:

- Informatív
- Diagnosztikai
- Prognosztikus
- Javító
- Fejlesztő
- Oktatás-nevelési
- Motivációs

A fejlesztő értékelés célja a tanárok és a tanulók tanulási folyamatban való tevékenységének igazítása, amely a pedagógusok számára a minőségi tanításhoz szükséges információkkal való ellátást jelenti. A záró értékeléstől eltérően a fejlesztő értékelés célja az ismeretek minőségének javítása, a záró értékelés pedig a tudás minőségének értékelése, azaz a fejlesztő és a végső értékelés más-más célt szolgál.

A formatív értékelés alapelvei:

- A tanuló munkáját értékelje, ne a személyiségét.
- A tanulási célnak konkrétnek és időhöz kötöttnak kell lennie.
- Világos algoritmus az órai értékelés levezetéséhez, amely szerint a tanuló figyelemmel kísérheti teljesítményét, illetve értékelését.
- Állandó visszacsatolás biztosítása.
- Összpontosítson a tanulók egyéni előmenetelére, a tanulmányi eredményre, ne az értékelésre.
- Önértékelés és kölcsönös értékelés (“Vszeoszvita” Nemzetközi Oktatási Platformja honlapja, é.n.).

A fejlesztő értékelés megőrzi a tanulók bizalmát abban, hogy mindegyikük képes javítani eredményein, hiszen a tanulók példákat kapnak arra, hogy mit várnak el tőlük. Ugyanakkor a tanár az ésszerű alkalmazkodás (adaptációk és módosítások bevezetése) és a fejlesztő értékelés elvei alapján megteremti az egyes tanulók sajátosságai és képességei értékének felismerésének légkörét, beleértve a sajátos nevelési igényűeket is, a tanulási folyamat hatékonyabbá válik. A pozitív tanár segítséget nyújt a tanulónak a feladat elvégzésében. Minél több információt kap a tanár arról, hogy a tanulók mit tudnak, hogyan

gondolkodnak, mit tanulnak és mennyit, annál több lehetőség nyílik a folyamat módosítására. A tanulóknak meg kell érteniük, hogy milyen tanulási eredményeket kell elérniük, és mindenkor meg kell állapítaniuk, hogy melyik szakaszban vannak, el kell érniük a cselekvések és műveletek pontosságát, szükség esetén alkalmazkodniuk kell, és meg kell érteniük, hogy mikor érhető el a várt eredmény. Így a fejlesztő értékelés „visszacsatolás” a tanulók számára, amely lehetővé teszi számukra, hogy megértsék, milyen lépéseket kell tenni saját eredményeik javítása érdekében. A tanulónak a tanulás bármely szakaszában visszajelzést kell kapnia, amely megmutatja, hol tart most, mit csinál, hogyan tudja kezelni („Na Urok” Oktatási projekt platformja, é.n.).

A formatív értékelés tehát a tanulói tanulás folyamatos, céltudatos nyomon követésének folyamata; szükséges feltétele az interaktív tanulásnak, amely fejleszti az osztálytermi közös megbeszélés készségeit, fejleszti a kritikai és kreatív gondolkodást, olyan környezetet teremt, amely kérdésre ösztönzi a tanulókat, ez az értékelés önbizalmat ad a gyerekeknek, hogy mindegyikük képes javítani eredményein, hiszen adottak a kritériumok, hogy mit kell tudniuk, mire kell képesnek lenniük. Az Új Ukrán Iskola oktatásának minőségében az egyik kulcstényező az, hogy a modern tanárok milyen aktívan használják a fejlesztő értékelés módszereit az oktatási folyamatban (“Vszeoszvita” Nemzetközi Oktatási Platformja honlapja, é.n.).

III. HATÉKONY TANÍTÁSI MÓDSZEREK AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

3.1. A kutatás módszere

A NUS reform végrehajtásáról szóló kutatási munkámban az általános iskolák pedagógusai kérdőívet töltöttek ki. Azért választottam a témát, hogy megtudjam, milyen munkakörülmények közt dolgoznak a tanárok az új oktatási rendszerben, milyen a pedagógusi megterhelés, az osztálylétszám, milyen továbbképzési lehetőségek vannak, milyen oktatási formákat és módszereket alkalmaznak, hogyan állnak az új oktatási reformokhoz és hogyan integrálják őket az általános iskolások oktatásába.

A kérdések struktúrája zömében feleletválasztós, amely értelmében több választási lehetőség állt rendelkezésre a kitöltők számára, ugyanakkor hangsúlyt fektettem arra is, hogy a válaszadók kinyilváníthassák szubjektív véleményüket is. A helyzetre való tekintettel a kérdőívek online formában kerültek kitöltésre a Google Űrlapok alkalmazás segítségével.

3.2. Hipotézisek

A kutatás elején a következő hipotézisek merültek fel:

H1: Azt feltételezem, hogy a pedagógusok az oktató-nevelőmunkájukban a követelményeknek megfelelően, alkalmazható felkészítést kaptak a NUS kihívásaihoz.

H2: Feltételezem, hogy minden alsóstanár részt vett a képzésen.

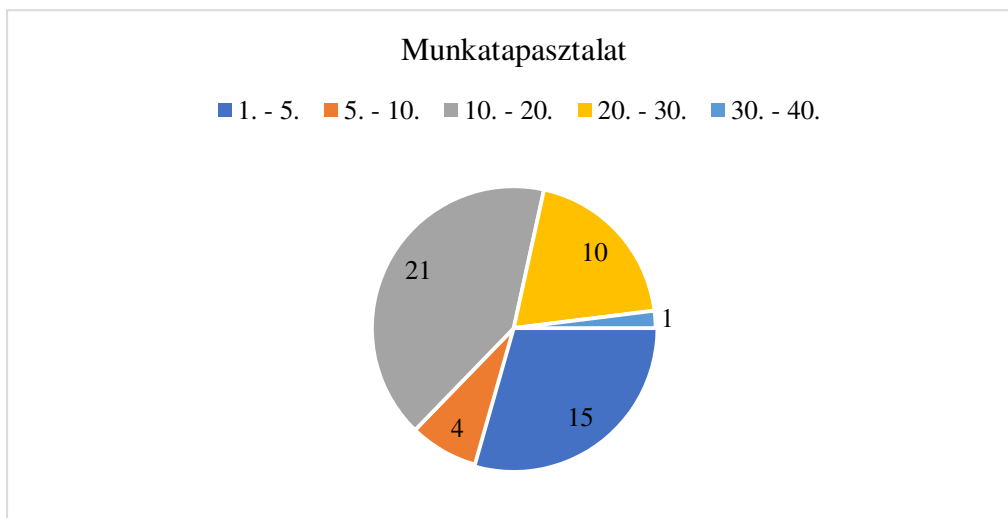
H3: Azt feltételezem, hogy minden iskola rendelkezik célszerű, a NUS által előírt kellékekkel.

3.3. Az eredmények bemutatása

A kutatásban összesen 51-en vettek részt és 38 kérdés került megválaszolásra. A válaszadók többsége nő, amely nem meglepő, mivel ezt a munkakört magas arányban ez a nem tölti be. A korcsoportokra történő felosztás az 5 évente történő akkreditáció függvényében került végrehajtásra. Legtöbben, 24-en, a 35-45 közötti korcsoportba tartoznak, ezt követően 17-en a 25-35 évesek közé sorolandók és végül a 20-25 és a 45-55 évesek korosztálya pedig egyenlő arányban, 5-5 válasszal rendelkezik. A válaszokból kitűnik, hogy a legidősebb korosztály, mely az 55 és a 65 év közötti tanárokat jelöli, nem került jelölésre, melynek oka abban keresendő, hogy a jelenlegi technológiai fejlődés hatására az online platformok népszerűsége megemelkedett, amelyek használata több felkészülést és elektronikai tudást igényel, mely az idősödő generációt nehézségekkel állítja szembe. A válaszadók helymeghatározási arányát illetően az vehető észre, hogy 11-en városi és 40-en falusi alsóstanári posztot töltenek be. Egyre erősebb tendenciát mutatnak a falusi iskolák, miszerint

egyre jobban kezdik felvenni a versenyt a városi iskolákkal, de még mindig van mit fejleszteni. Véleményem szerint köszönhető az új rendszer bevezetésének.

1. ábra. A megkérdezettek munkatapasztalata

Forrás: Saját szerkesztés

A diagramon feltüntetett adatok alapján a legtöbben, szám szerint 21-en, már 10-20 év munkatapasztalattal rendelkeznek, amely a megkérdezettek 41%-át jelenti. Második helyen áll az 1-től 5-ig terjedő munkatapasztalat, amelyet 15-en jelöltek 29%-ot eredményezve. A válaszok alapján kiderül, hogy a fiatal pedagógusok elég kevés számban találhatóak meg az oktatási rendszerben.

2. ábra. Kvalifikációs kategória

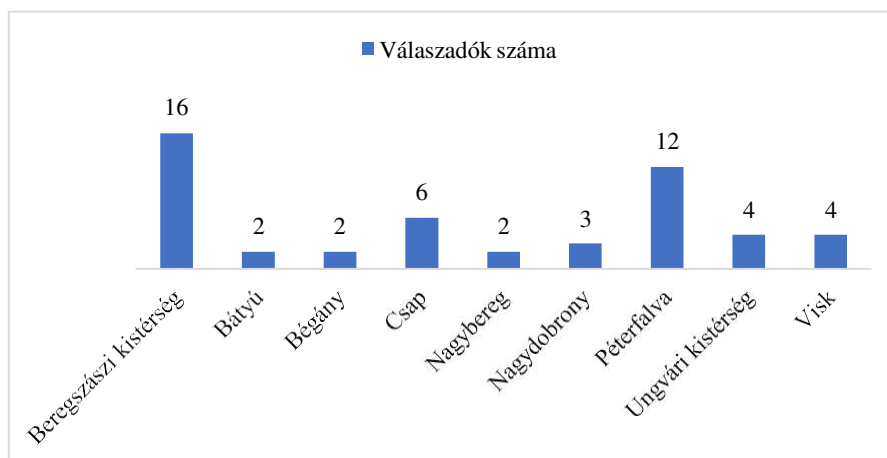

Forrás: Saját szerkesztés

Fontosnak véltem megtudni a pedagógusok kvalifikációjára vonatkozó válaszokat, maga a reform megköveteli a minden éves továbbképzést a szakmában. A minden éves továbbképzés nagyon fontos, mivel a világunk rohamos fejlődés alatt áll. A kérdés alapján 22-en I. kategóriás és 16-an ifjú szakember képzési szinttel rendelkeznek, amelyet 9 válasszal felső képzési szintű tanárok, s végül 4-en II. kategóriás képzési szintű tanárok követnek. Ezek

jó mutatók, mivel ők látják a rendszerek pozitív és negatív oldalát. Viszont az új rendszert nem rég vezették be, így kevés tényező határozza meg véleményüket. Ezáltal elmondható, hogy minden pedagógus részt vesz a kvalifikációs képzéseken, ami segít jobban eligazodni az új oktatási rendszerben, amit pozitív mutatóknak tartok, mert így a pedagógusok fejlesztik önmagukat és ezáltal eredményeket érnek el munkájuk során és képesek felvenni a tempót.

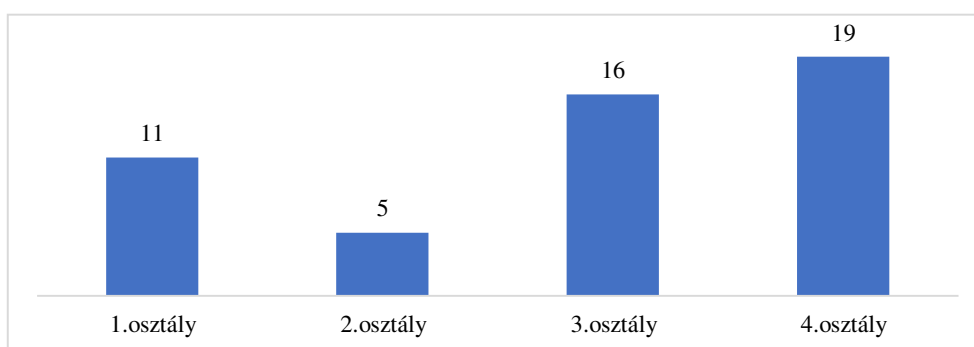
3. ábra. Lokalizáció

Forrás: Saját szerkesztés

A megkérdezettek Kárpátalja több részén dolgoznak, így a tapasztalatok színes palettán mozognak és láthatjuk, hogy a különböző helyeken miként vélekednek erről a témáról (16-an a Beregszászi kistérségből, 2-en a Bátyúiból, 2-en a Bégányiból; 6-an a Csapiból; 2-en a Nagyberegiből; 3-an a Nagydobronyiból; 12-en a Péterfalvaiból; 4-en az Ungváriból, 4-en a Viskiből). Az intézményekben tanulók száma 200 és 800 között oszlik el, amely a válaszok alapján túlnyomó többségben, tehát 16 iskolában 200-an, 25-ben pedig 200-500-an tanulnak.

4. ábra. A megkérdezettek melyik osztályban oktatnak

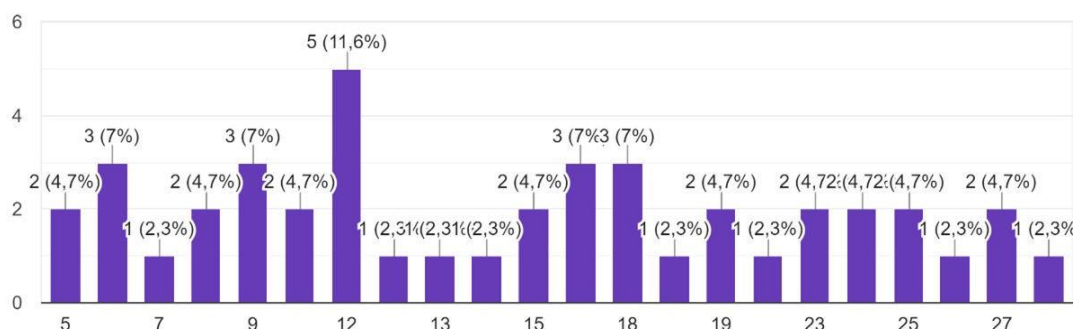

Forrás: Saját szerkesztés

Az általános iskolai időt gyakran viszonylag csendes, úgymond nyugodt időszaknak tekintik, amely során a gyermek testi, szellemi és szociális fejlődése fokozatosan megy végbe. Sok pedagógus megszokta, hogy ugyanazokat a technikákat és tanítási módszereket alkalmazza az elsőseknél, mint a negyedikeseknél. Ilyen megközelítésekkel azonban az első osztályosok nagy százaléka még nincs felkészülve az iskolai program elsajátítására, és a

gyerekek jelentős része az első két évben elveszíti a tanulási motivációt. A hetedik kérdésben kulcsfontosságúnak tartottam azt megtudni, hogy a kérdőívet kitöltő pedagógusok melyik osztályban oktatnak. Mint az ábra is mutassa az 51 válaszadó közzül 11-en 1.osztályban, 5-en második, 16-an harmadik és 19-en negyedik osztályban oktatnak. A NUS programot 2018-ban alkalmazták először, ezért már a mostani pedagógusoknak van tapasztalatuk a rendszer használatával és alkalmazásával kapcsolatban, amely játékos módon próbálja tanulásra nevelni a gyermekeket. Méghozzá az adatok kimutassák, hogy a válaszadók közt a legtöbben a negyedik osztályban oktatnak (19), ami azt jelenti, hogy ezek a pedagógusok már jártasak és adaptívabbak az új oktatási rendszerhez.

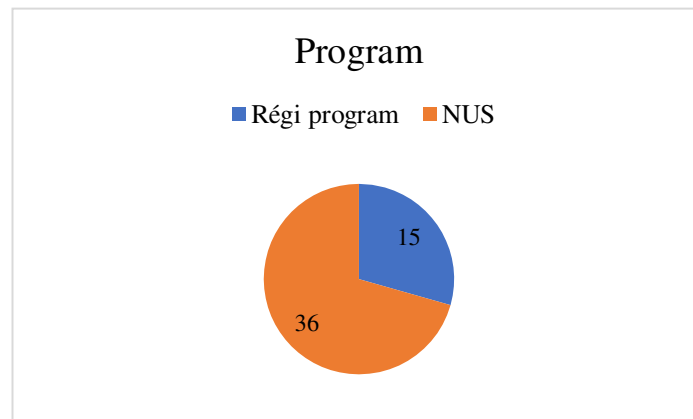
5.ábra. Osztálylétszám

Forrás: Saját szerkesztés

A nyolcadik kérdésemet arra alapoztam, hogy megtudjam hányan tanulnak általánosan magyar tannyelvű osztályokban. A válaszokat önállóan kellett megadniuk a pedagógusoknak. Válaszaik alapján az a következtetés vonható le, mely szerint az oktatás szempontjából a városok nagyobb előnyben részesülnek, mint a falvak. Az utóbbiban az osztálylétszám a kutatás eredményei alapján 5 gyermektől kezdődik és 27-nél ér véget. Az osztálylétszám meghatározása nagy hatással van a tanulók tanulási szempontjára. Egy 27 fős osztályban nem tudunk kellő figyelmet fordítani minden gyerekre, pedig ez nagyon fontos annak érdekében, hogy a gyermeket lelkiileg tudjuk segíteni és fejleszteni. Véleményem szerint az ideális létszám a 10-15 fős osztály, mint a digramm is mutatja az ilyen létszámú osztályból van a legtöbb, ami pozitív következtetést enged levonni. A kisebb létszámú osztályokban könnyebben, gördülékenyebben megy az oktatás és a pedagógus is jobban tud alkalmazkodni a tanítványaihoz.

6. ábra: Melyik program részesül előnyben

Forrás: Saját szerkesztés

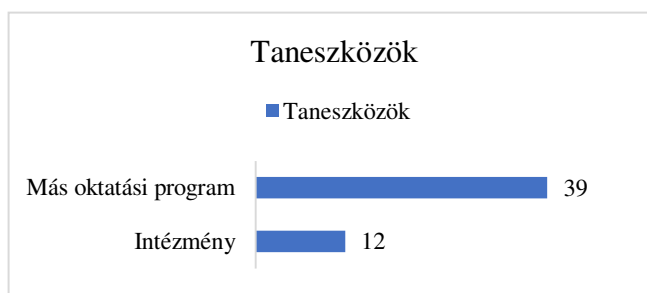
A kérdőívemben megkérdeztem, hogy hányan tanítanak a régi és új program szerint. Mivel már minden alsó tagozatos osztályban a NUS szerint kell oktatni, ezzel szemben 15 pedagógus azt válaszolta, hogy a régit alkalmazza. Érdekelt az is, hogy voltak-e tanfolyamon, amin az új programot mutatták be és egyhangúan azt a választ kaptam, hogy mindannyian részt vettek.

Következő kérdésben a továbbképzésekről alkotott véleményükre is kíváncsi voltam, amiből kiderült, hogy megoszló. A következő válaszokat kaptam: *„Részben, olyan fontos kérdésekről, mint a tanulók értékelése vagy a kötelező diagnosztikai munkák, általában nem esik szó.”*, *„Nem. Egyáltalán nem. Rövid időszakokon belül tömérdek ellentmondás. És nagyon hiányozna magyar nyelvű fejtágítás is!”*, *„Nem igazán. Kevés volt a gyakorlati rész”*, *„Majdnem. Jobb lenne, ha a nemzetiségi iskolákra részletesebben kitérnének”* *„Valamely részével elégedett vagyok, valamelyikkel nem”*, *„Érdekesek, gyakorlatiasak”*, *„Igen. Gyakorlati munkában mindent elmagyaráznak és megszilárdítanak”*, *„Igen, elégedett vagyok, mert a tanulókat jobban le lehet kötni, ha játszva tanulhatnak”*

2020 óta megváltozott az oktatás körülménye, elsősorban áthelyeződött az internet használatára. Ezen okból érdekelt, hogy ki milyen mértékű tudással rendelkezik: 24-en haladó, 24-en magas és 3-an kezdő szintet jelölt meg. Ez az arány a mostani körülményeket figyelembe véve megfelelő.

A fentiek alapján elmondható, az, hogy lassan 4-5 éve alkalmazzák az új programot az oktatásban és elég magas értékben használják a régi programot a pedagógusok. Következtetésem szerint, az idősebb korosztályú és a több évnyi munkatapasztalattal rendelkező pedagógusok nem tudnak olyan hamar változtatni és alkalmazkodni egy megszokott, hosszan alkalmazott program után egy újabb, idegenebb, korszerűsített tanítási forma felé.

7. ábra: A taneszközök oktatási támogatása

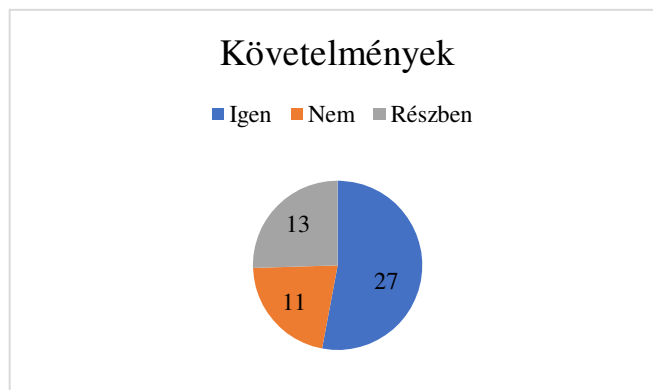
Forrás: Saját szerkesztés

Az új rendszer taneszközök feltételével valósulhat meg. Az új reform egyik szinte legfontosabb eleme a korszerűsítés és modernizálás. A gyermekeket a mai világban a minél modernebb eszközök kötik le, így nyilvánvalóan a tantermet is a század technikai korszerűségére kell formálni. Ezáltal, fontosnak véltem megkérdezni, hogy ezeket az újításokat az oktatási intézmények támogatták-e vagy a pedagógus önköltségileg finanszírozta-e azokat. A válaszok alapján 39 iskolában az oktatási intézmény támogatta, 12-ben pedig máshonnan jutottak hozzá. Érdekelt az is, hogy milyen más forrásból jutottak hozzá: *„Részben kaptam, van, amit saját pénzből vettem. Magyar nyelvű szemléltetőket főleg”, „Sajátom”, „Van amit kaptunk az oktatásról de sajnos nagyon sok hiányosságot tapasztaltunk ezen az éven nagyon kevés eszközt kapott az első osztályra, mint például az ezelőtti éveken nagyon sok mindent a tanár szerez be hogy tudjon dolgozni”, „A járási tanügy, a KMPSZ és saját költség”, „Holland ismerősöm által kaptam”, „Van amit adnak, és van amit magam veszek meg, hogy tudja tanítani”, „A szülők vették”, „Magyarország is támogatja iskolákat tanszerekkel”, „Pályázat”.*

A diagram alapján is kiderül az, hogy nincs teljeskörű taneszköz ellátás minden iskolában, ezáltal eltudjuk mondani, hogy még a reform ezen része nincs teljesen kidolgozva. Az intézmények kénytelenek egyéb forrásokból beszerezni a tantermi eszközöket és önerőből korszerűsíteni, ami viszont az Új Ukrán Iskola egyik legfőbb pontja.

A NUS-programhoz elengedhetetlen a papíralapú szemléltetők megléte, így megkérdeztem, hogy ezek nyomtatására van-e lehetőségük az iskolában. Kedvező összesített eredmény született, mivel csak 5 pedagógus válaszolt nemmel. Így kiderült, hogy nagyobb százalékban eltudják látni a diákokat megfelelően különféle szemléltetőkkal és tanítási segédletekkel.

8. ábra. Követelmények

Forrás: Saját szerkesztés

A program egyik része, hogy a tantermet zónákra kell osztani. A válaszadók közül 27-en nyilatkozták azt, hogy megfelel a NUS Koncepció céljainak, 11 szerint nem és a maradék úgy gondolja, hogy csak részben. Megindokolt válaszként a következőket kaptam: „Nincs elég hely a tanteremben, hogy minden zónát megvalósítsunk. (Pl. pihenő zóna.)” „Nem teljes mértékben, mert sok a tanuló, nincs elég hely”. Mindannyian a helyhiányra panaszkodtak. Így elmondható az, hogy teljeskörűen nem sikerül megfelelni az elvárt céloknak, mivel teljesen új tantermeket nem tudnak létrehozni. Véleményem szerint a régi tantermeket változtatják meg a céloknak megfelelően olyan módon, hogy az nem teljesen, de viszont megfeleljen az elvártaknak.

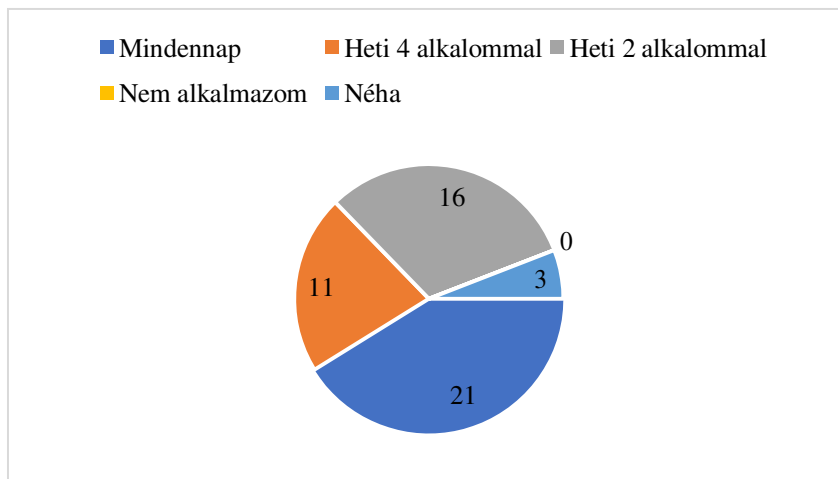
A kutatásom során arra a kérdésre is választ kerestem, hogy szerintük min kellene változtatni az osztálytermi berendezéssel kapcsolatban. Nagyon eltérő válaszokat kaptam: „Semmin”, „Pihenő kanapé vagy pihenő sarok kialakításában” „A padok minőségén változtatnék. Sajnos nem kaptunk csak az első 2 évben új padokat. És nekünk lent kellett hagynunk az első osztályosoknak. Így a régi padokban tanultunk”, „Mindenen” „A hagyományos táblát felcserélni interaktív táblára”.

Többen említették, hogy a zónákat csökkentenék, vagy a tantermet nagyobbítanák, mert nem minden tanintézményben egyforma méretű helyiségben tanulnak. A szemléltető magyar nyelvű nyomtatására is igényük lenne, továbbá a megígért eszközöket sem kapták kézhez. Továbbá több azzal kapcsolatos válasz érkezett, hogy a régi bútorzatot lecserélnék újabbra, megfelelőbbekre.

A tanítási nap beosztása is meg van határozva. A pedagógusok többsége a következőképpen alkalmazza – „A hétfőt mindig a hétfői beszámolóval.”, „Reggeli üdvözlés, nap, hónap, hangulatválasztás, rövid játék vagy torna” –, de itt is van, aki inkább hanyagolja: „A fő tantárgyak egyikével, mert reggel friss még a gyerekek feje. Ha reggeli

körrel kezdem, csúszik a napom.” A válaszok alapján, újból bebizonyosodik, hogy nehéz váltani az újfelfogásra. A reform kimondja azt, hogy a gyermekeknek szükségük van a reggeli beszélgetésre, arra, hogy a pedagógus feloldja a gyermeket és megszerettesse vele a tanulást, motiválja őket. Ha nem alkalmazzuk a reformokat, akkor elmondható, hogy hosszú folyamattal állunk szemben, mivel rendszeresen megmarad a régi rend és program, így ezáltal elmarad a korszerűsítés, késik az oktatás modernizálása.

9. ábra. Hangulatváltás alkalmazása a tanításban

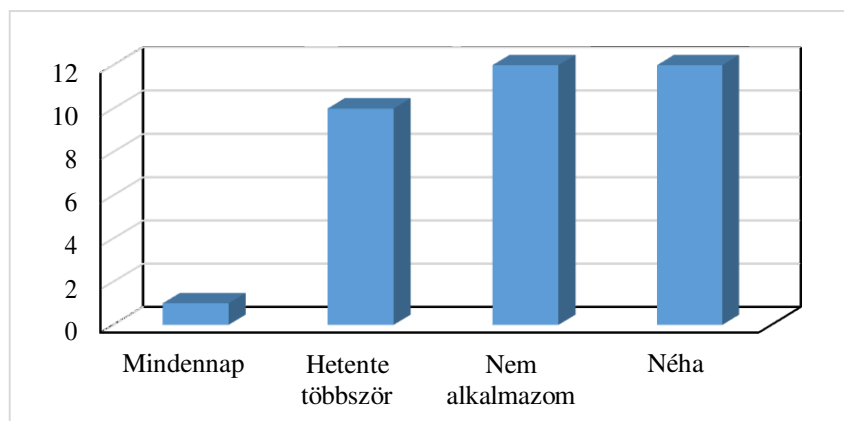

Forrás: Saját szerkesztés

Hasznos szerepet tölt be a mindennapi oktatási programban a hangulatváltás alkalmazása. Fontos kérdésnek tartom, mivel ez a módszer tengernyi lehetőséget ad a pedagógusnak a gyermekek megismerésében könnyed, játékos módon. Lehetőséget kapnak a gyermekek arra, hogy eldöntsék a hangulatukat. Több választás is fennáll a gyerekek számára, amely után érdemes rákérdezni, hogy miért épp azt a hangulatot válassza. Ez a módszer segít abban, hogy a pedagógus mire koncentráljon és hogy motiváltabbá, nyíltabbá tegye a gyermeket a nap folyamán. A válaszokból kiderült az, hogy a megkérdezett pedagógusok többsége, mely 21 válaszadót, s ezzel együtt 41%-ot jelöl, napi rendszerességgel alkalmazza a hangulatváltások meghatározásának folyamatát, mely arány teljes mértékben megfelelő a NUS-program előrehaladásához képest.

A pedagógusok többsége a tanítási folyamat során alkalmazza a csoportmunkát öt válaszadó kivételével. Az a tapasztalatuk, hogy ez tetszik a gyerekeknek és könnyebb ezáltal az ismeret átadása.

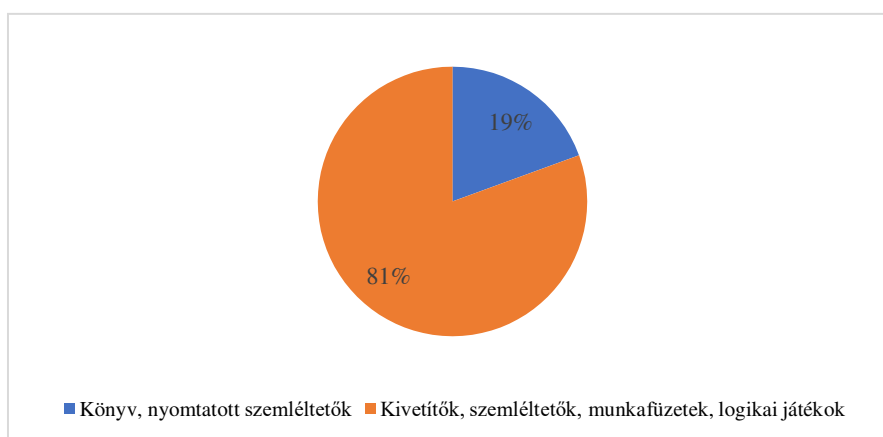
10. ábra. Élménynapló alkalmazása a tanításban

Forrás: Saját szerkesztés

Mi is az az élménynapló? Az élménynapló a program szerint egy olyan személyes tér, ahol a gyerek kedve szerint választhat. Önállóan választ magának témát a rajzoláshoz, ez lehet belső emóció, élmény amit a gyerek megél az iskolában. Az élménynapló segít kibontakozni a tanulónak. Az alsó osztályokban az úgy nevezett „titkos naplók” nagy népszerűségnek örvendnek, és amikor a pedagógus ilyen ötlettel áll elő a tanulónak, hogy használjunk élmény naplót, véleményem szerint egy barátságos, nyílt kapcsolat tud ennek köszönhetően kialakulni a tanár és diák között. 51 válaszadó közül mindössze 2-en használják *mindennap*, 10-en *hetente többször*, 11-en *nem alkalmazzák*, 12-en pedig *néha*. A fentiek alapján elmondható az, hogy ez az újítás szinte nincs alkalmazva és a pedagógus kihagyja a tanítási folyamatból.

11. ábra. Segédanyagok

Forrás: Saját szerkesztés

A segédanyagok használata kapcsán megkérdeztem, hogy melyiket alkalmazzák legszívesebben. A válaszok alapján többen kivetítőt, szemléltetőt, munkafüzeteket és logikai játékokat használják az oktatás során. Az értékek alakulását nagyban befolyásolják különböző

tényezők. Elsősorban az, hogy az adott tanító melyik osztályban tanít, mivel minden évben más-más eszközöket kaptak. Van, aki elég modern és teljes körű csomagot, míg más csak egy laptopot esetleg szemléltetőket kapott. Sajnálatos, hogy ezek a különbségek jöttek létre, mivel a program minden iskolában ugyanaz és mindenkitől egyformán várják el a munka elvégzését annak megfelelően. Így a tanítók válaszából ugyanakkor diverzitás mutatható ki. Míg valakinek rendelkezésére áll interaktív tábla, addig a másoknak csak nyomtatott szemléltetőkkal lehet megoldania az oktatást. Így ez elég komoly plusz megterhelést okoz egyes pedagógusoknak, s ezáltal csökkenhet a kedv és motiváltság, nem fog haladni olyan gördülékenyen a tanulási folyamat és egyben nem lesz olyan korszerű sem, mert feltehetőleg ilyenkor a pedagógus felhasználja azokat a régebbi segédanyagokat, amelyeket alkalmazott az évek során.

Következő kérdéssel a tanulói portfóliót szerettem volna megvizsgálni. A portfólió szintén egyik kulcseleme a NUS sztandartnak, ami nem csupán egy „dokumentumdosszié”, hanem egy komplett összeválogatott, szisztematikus portré a gyermek fejlődéséről, különböző tanulmányi teljesítményről. Ezáltal nagy segítséget nyújt a pedagógusnak, a szülők is tisztán átláthatják a gyermekük fejlődését. Tanulói portfóliót 30-an alkalmaznak az 51 válaszadó között, viszont csak 24-en gondolják úgy, hogy a szülők ezáltal jobban megértik gyermekük fejlődési szintjét, s ami azt jelenti, hogy szinte a pedagógusok fele nem részesít neki fontos szerepet.

12. ábra. Osztályzatok típusainak használata

Forrás: Saját szerkesztés

Az értékelés egyik legfontosabb változása az értékelés kifejezésének megközelítése. A NUS-program az osztályzat rendszerét is megváltoztatta. Régebben az osztályzás kimerült a jegyek adásával, ami a teljesítménytől függött. A jelenlegi reform kivonta a pontbeli jegyek

használatát és szintek szerinti osztályozást vezetett be. Az általánosított pontszám helyett az egyéni tanulási eredmények szóbeli értékelését javasolják, amely az értékelő megítélés mellett a tanulási eredmények szintjét is megnevezheti.

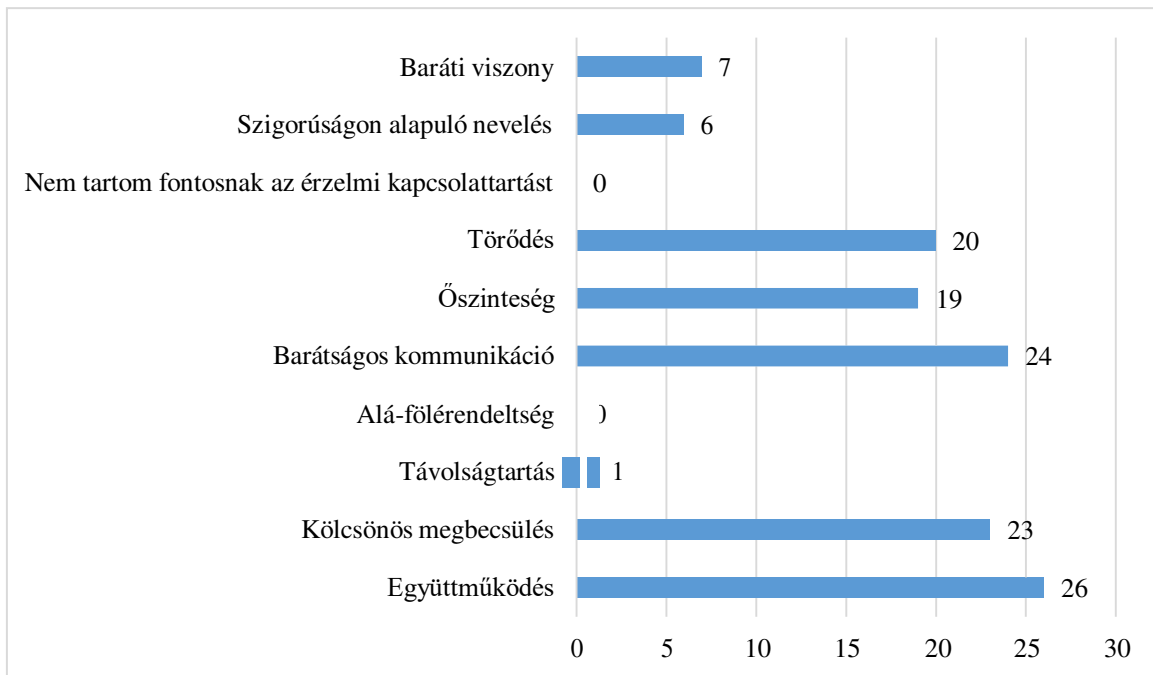
A válaszadók többsége azon a véleményen van, hogy pontrendszer és szintek szerinti osztályozás a megfelelő vagy ő azt alkalmazza. Az indoklásukban a következőket írták le: „A gyerekeknek szüksége van, hogy értékeljék pontrendszerbe. Így letudja vonni a következtetést”, „A pontrendszer átláthatóbb”, „Mert a gyerekeket legjobban a jegyekkel lehet motiválni, főleg 3.,4. osztályban”, „A szülők ahhoz vannak szokva”, „A gyerekek jobban motiváltabbak. Ösztönzi a tanulót az eredményesség elérésében”, „A pontrendszer és matrica a NUS -ban nem alkalmazható, a szóbeli értékelés szerintem harmadik osztályban már nem elegendő, a szintek szerinti értékeléssel a tanuló és a szülők is követni tudják a fejlődés szintjét”, „Nincs versenyszellem, ha csak szóbeli dicséret, matrica van.”

A pedagógusok legfőbb értékelési szempontjai között a következők foglalnak helyet: *a dicséret, a tudás, órai felkészültsége, igyekezet, elsajátított tudás alkalmazása, saját képességeihez mérten a gyerek mennyire teljesít, a gyermek fejlesztése, ahonnan elindult és ahova eljutott.*

Az értékelésnél figyelembe veszi a válaszadók közül 20 tanító a tanulók egyéni sajátosságait, családi hátterét, 19-en elmondásuk szerint egyformán értékelnek a tanulók várható tudását nézve. 8-an néha szempont szerint veszik, míg csak 4-en nem adnak kellő hangsúlyt erre.

Rengeteg tényező befolyásolja az osztályzást, mint kiderült a fenti válaszok alapján. A pedagógusok mind más és más osztályzást alkalmaznak tanításuk során. A legtöbben még mindig a *pontrendszert* alkalmazzák (17), a második helyett foglalja a NUS által kialakított *szintek szerinti osztályzás* (14), harmadik helyen áll a *matrica* használata (11) és végül a *szóbeli dicséretet* (9). A megszokott, folyamatosan alkalmazott pontrendszertől nehéz megválni, mivel hozzászoktak a pedagógusok, a gyerekek és a szülők is. Úgy tűnik, hogy a megszokott, sokáig és hosszú időn keresztül használt dolgoktól nehéz megválni, felmerülhet az is, amiért új az osztályzás, emiatt félelemmel töltheti el a pedagógusokat a változtatás, mint kiderült a változásnak három színteren kell átemmnie (*tanár-diák-szülő*), ami lehetséges komoly erőfeszítéseket von maga után.

13. ábra. Tanár-diák kapcsolat a tanítás során

Forrás: Saját szerkesztés

Nem csak a tanár-diák kapcsolat fontos egy oktatás során, hanem a tanár-tanár interakció is nagyban elősegít(heti) a sikeres információátadást. A 51 adatközlőm válaszaiból kiderül, hogy elég jó, hasznos és kedvező kapcsolata van munkatársaival. 27-en figyelemmel kísérik kollegáik munkáját. Kölcsönös segítségnyújtás figyelhető meg válaszaikból: „Mert minden nézőpont segíti a pedagógus továbbfejlődését, képzésért”, „Ezzel is bővíthetem a saját módszereimet”, „Tapasztalat szerzés céljából”, „Jó tanulni egymástól”, „A kollégákat megkérdezem, a negatív visszajelzéseket megjegyzem, saját munkám során próbálom kiküszöbölni” stb. Fiatal adatközlőm válaszát is jó volt olvasni és példaként szolgál számomra: „Kérek segítséget, mivel ők már sok mindenben tapasztaltabbak”. Ahhoz, hogy jól működjön egy intézmény, nagyon fontos a jó pedagógus viszony belső körben. A biztató válaszok által, azt a következtetést véltem levonni, hogy a pedagógusok magas szinten kísérik figyelemmel egymás munkáját és abból merítenek ötleteket, esetleg megosztják egymással az adatokat, kölcsönös segítségnyújtást véltem felfedezni és pozitív az is, hogy a fiatal pedagógusoknak van kire számítani egy új munkahelyen.

Mint fiatal pedagógus érdekelt, hogy min változtatnának a NUS-programmal kapcsolatban. Sokan az *értékelésen*, mások visszahozták a *pontrendszert*, *több órát szeretnék az olvasásra és az írásra* és valaki pedig a *tananyag mennyiségét sokallja*, mert a

gyerekek kissé túlterheltek. Egy adatközlőm bővebben kifejtette ezt a kérdést és válasza alapján: „*Következetes jobban átgondolt módszertan a matematikában; a rajz és az ének órák különválasztása a rajzban a készségüknek megfelelő program. Több begyakorló sor a betűk elsajátításánál (betűkapcsolás-összeolvasás), több oktatói képek az ABC-s tankönyvben egy-egy témakörben, hogy segítségével fejlesszük a gyerek beszédképességét, egy-egy betűhöz megfelelő vers mely segíti a megtanulandó hang társítását az adott betűhöz, ...stb.*” Volt, aki elégedettségét fejezte ki, míg más a még több korszerűsítésre tenné a hangsúlyt, egy tanító pedig összhangba hozná a régi és az új tantervet. A válaszok igencsak megleptek, mivel a hangsúly nem az elítélésen volt a reformmal kapcsolatban, hanem nagyon hasznos ötleteket tanácsoltak a pedagógusok. Ahhoz, hogy egy új oktatási rendszert hozzanak létre, fontosnak tartom a vélemények kikérdezését az adott rendszerrel kapcsolatban. Azok akik már hosszabb ideje dolgoznak a NUS-ban jobb rálátásuk van a hibák kiküszöbölésére, így ezáltal a válaszok által jobban elősegíthetnék a reform hatékonyabb működését.

Végül, de nem utolsósorban szerettem volna megtudni, nem csak a pedagógusok hozzáállását a reformokhoz, hanem a diákokét is. A gyerekek hozzáállása is fontos, ami az őket tanító pedagógusok szerint (35) azt mutatja, hogy az új rendszerben szívesebben tanulnak. A kulcs maga a gyermek, a gyermekek lelki világára alapoznak. Azt a következtetést tudom levonni, a fentebb elemzett kérdések által, hogy a NUS program gyermerkközpontú, nagy hangsúlyt fektet a tanulás tanítására. Megtanítja a gyermeket játékosan, könnyen, motiváltabban tanulni. Nem a tananyag elsajátítását tanítják, hanem annak értelmezését, felfogását és azoknak alkalmazását a jövőben. A program nem kényszeríti a gyermeket a tanulásra, hanem inkább felkelti az érdeklődését iránta.

Az Új Ukrán Iskola – kulcsfontosságú reform. A fő célja – létrehozni egy olyan iskolát, ahol élmény a tanulás és ami nem csak tudást ad a tanulóknak, mint eddig, hanem készségeket és képességeket, azoknak alkalmazására a mindennapokban.

NUS – iskola, amibe élvezet járni a tanulóknak. Maga a reform évekre van kiszámolva, merthogy hirtelen megváltoztatni a régi tradíciókat az oktatásban, amik évtizedek óta jelen vannak Ukrajna oktatásában szinte lehetetlen.

A NUS reform teljes 180 fokos fordulatot vezetett be és kihívások elé állította a jelenlegi pedagógusokat, mivel fő célja az önfejlesztés, a program korszerűsítése, a tantermek átalakítása és a legfontosabb, a gyermekek fejlesztése lelkileg, testileg minden téren. Mint kiderült a válaszok feldolgozása alapján, hogy a tanulók számára kulcsfontosságú változások a tanulás és az oktatási tartalom megközelítését érinti.

A kérdőíves kutatásom során a válaszokból kiderült az, hogy a pedagógusok tapasztalt tanárok, akik mind dolgoznak az Új Ukrán Iskola rendszerében. Óriási szerepet tölt be az

oktatási folyamatban még a régi program alkalmazása. A pedagógusok zöme a régi didaktikai módszereket veszik igényben, ennek a háttérben állhat a pedagógusok motivációs hiánya, akár félelem az újítással kapcsolatban, bizalmatlanság is. A program előírja, hogy a pedagógusoknak más megközelítés szerint kell dolgozniuk, s ezáltal nagyarányú általános iskolai pedagógus-átképzésre került sor. Távoktatásokon és személyes továbbképzéseken is részt vesznek. A kutatás kimutatta, hogy megfelelő továbbképzésben vesznek részt a Kárpátaljai pedagógusok és majdnem mindenki rendelkezik már kvalifikációs szintekkel, ami a folyamat előrehaladását idézi elő.

A kutatásomban három hipotézist állítottam fel, mint kiderült a válaszok alapján szinte majdnem beigazolódtak a felvetéseim. Az első és második hipotézisemben feltételeztem, hogy a pedagógusok az oktatói-nevelői munkájukban a követelményeknek megfelelően, alkalmazható felkészítést kapnak a NUS kihívásaihoz és hogy minden alsós tanár részt vett a képzéseken. Kiderült, hogy a kérdőívet kitöltő pedagógusok mindegyike vett részt továbbképzéseken, a pedagógusok rendelkeznek azokkal a tudásokkal ami szükséges a rendszer használatára, több pedagógusnak van I. kvalifikációs szintje (22 válaszadó), II.kvalifikációs szintje (4). Ezek a kategóriák mind fontos szerepet játszanak a NUS véghezvitelében. A harmadik feltételezésem szerint, minden iskola rendelkezik célszerű, a NUS által előírt kellékekkel. A feltételezésem beigazolódtott annak alapján, hogy minden iskola rendelkezik a kellékekkel, amik szükségesek a mindennapi oktatásban. Viszont kiderült, hogy ezeket az eszközöket nem mindenhol az állami intézmény támogatta, hanem egyéb forrásokból kellett beszerezni ahhoz, hogy megfelelő legyen az előírt elvárás (19 intézményben). A válaszokból kiderült, hogy van aki önköltségből szerezte be, KMPSZ támogatott, ismerősök által, szülők vásárolták, más ország támogatta a beszerzést. Az utolsó hipotézisemből kiderül az, hogy ez a reform nagyon friss és még sok akadály áll előtte, hogy az elvártaknak megfelelően működjön. Véleményem szerint negatív hatással van mint a pedagógusokra, mint a tanintézményre az, hogy amit előírnak és köteleznek használni azokat nem támogatják úgy ahogyan azt elvárják. Véleményem szerint hosszú út előtt áll, mint az ukrán, mint a kárpátaljai iskolák, hogy a reform célszerűen, korszerűen és hatékonyan tudjon működni.

Így elmondhatjuk, hogy az Új Ukrán Iskola fejlesztése hosszú távú reform, amely már folyamatban van. A megvalósítás útja az lesz, hogy magát az oktatást minden összetevőjében jelentős változások kísérik. A mai diákoknak érezniük kell a változásokat, és jobb minőségű oktatásban kell részesülniük.

ÖSSZEFOGLALÁS

Munkámban az Új Ukrán Iskola Konceptiójának sajátosságainak elméleti kutatásával foglalkozom. Az elvégzett munka alapján a következő következtetéseket vontam le.

Középfokú oktatási reform – Az új ukrán iskolának számos előnye van a hagyományos oktatáshoz képest, nevezetesen: a kommunikációs kompetencia kialakítása; hallgatói szocializáció; alkalmazkodás és játéktevékenység; az érzelmi intelligencia és a kritikai gondolkodás fejlesztése; a tanárhoz, mint az idősebb baráthoz való viszonyulás kialakítása; a szabadság és a fegyelem harmonikusan ötvöződik stb.

Az új ukrán iskola az Oktatási és Tudományos Minisztérium kulcsfontosságú reformja. A fő cél egy olyan iskola létrehozása, amelyet kellemesen lehet tanulni, és amely nemcsak tudást ad a tanulóknak arról, hogy most mi történik, hanem a mindennapi életben is alkalmazzák azokat.

A NUS egy olyan iskola, amelybe örömmel járnak a diákok. Itt meghallgatják véleményüket, megtanítják kritikusán gondolkodni, nem félnek elmondani saját véleményüket és felelős állampolgárok. Ugyanakkor a szülők is szívesen járnak ebbe az iskolába, mert jelen van az együttműködés és a kölcsönös megértés.

Ezenkívül az oktatási reform nemcsak a tanterv megváltoztatását követeli meg, hanem az oktatás fejlesztésének fő mozgatórugóját is – magát a tanárt. Hiszen rajta múlik, hogy a gyereket érdekelni fogja-e a tanulás, megérti-e az anyagot, és a végén - hogy jól érzi-e magát az iskolán kívül, magabiztos-e. A NUS tanár megérti, elfogadja és segít másoknak elfogadni minden gyermek jellemzőit. Nem kritizál, hanem felszólít. Nem vezet félre, hanem segít meglátni a tehetségeket. Az új tanár nem marad el az új megközelítésektől, technológiáktól, a folyamatos önfejlesztéstől, fejlesztéstől. A gyermek és a szülők partnere, amely segíti a tanulót abban, hogy megtanulja azt, ami felnőttkorában szabadnak és boldognak érezheti magát. A barát, aki támogat és segít, egy tutor, aki rendelkezik coaching eszközökkel, igazi facilitátorként tud kapcsolatot teremteni a csoportban, és innovatív gyakorlatokat alkalmaz.

A modern világ összetett. Nem elég csak tudást adni a gyerekeknek. Fontos megtanulni a használatukat is. A tanuló értékeivel összefüggő ismeretek és készségek alakítják ki az életben, a tanulásban és a munkában való sikeres önmegvalósításhoz szükséges életkompetenciákat. Az oktatás-nevelés feladata, hogy minden gyermek hozzáférjen a minőségi oktatáshoz, mert képességeitől függetlenül joga van az életben való sikerhez, saját képességeinek maximális feltárásához. A gyermekközpontúság egy adott gyermek oktatásának és nevelésének maximális közelítése a lényeghez, képességekhez és élettervhez. A gyermek áll a középpontban, és minden pedagógiai oktatás e körül forog.

Nyilvánvaló, hogy az Új Ukrán Iskola előnyei:

- hasonlóság az európai oktatási rendszerrel. Az ukrán általános középfokú végzettség bizonyítványát elismerik az EU-ban. Ez megkönnyíti az európai felsőoktatási intézménybe való bejutást;
- tanári autonómia. A NUS koncepciója nagy szabadságot biztosít a tanítási és nevelési módszerek, technikák és eszközök megválasztásában;
- a tanulók nemcsak ismeretekre tesznek szert, hanem azokat a mindennapi életben is alkalmazni tudják;
- iskolai autonómia. Az iskolák módosíthatják a tanterveket, az oktatási programokat és a tantárgyi programokat;
- inkluzív oktatás. A speciális igényű tanulók társaikkal együtt tanulhatnak. A NUS-ban speciális képzési feltételeket teremtenek számukra;
- iskola nyitva áll a szülők előtt. Nem lesz szokásos minden szülői értekezlet. A szülők és tanárok közötti interakció új szintre lép;
- új tanterem. Osztályzónázás és az osztályterek kényelmes elrendezése, mobil asztalok. Játsszósobák az iskolákban, ahol különféle oktatási segédanyagok, gyerekeknek szánt anyagok (szőnyegek, didaktikai és oktató játékok, kártyák, játékok stb.) lesznek.

Úgy gondolom, hogy a reform eredményeként Ukrajnában az oktatás megfelelni fog az egyén és a társadalom modern igényeinek, a gazdaság igényeinek és a globális trendeknek. A tanári szakma kevésbé lesz bürokratikus, és a rengeteg papírmunka, információ és jelentés a múlté lesz. Ez tehermentesíti a tanárokat, így több idejük lesz érdekes, tartalmas és színvonalas órákat készíteni, új hatékony módszereket, hatékony tanítási módszereket kidolgozni. Ennek eredményeként emelkedik a tanuló fiatalok motiváltsága, kompetenciáik minősége. A fizetésemelés és a pedagógusok presztízsének növelése a társadalomban/államban szintén pozitív hatással lesz. Mert a tanárok felhagynak a további bevételi források keresésével, és figyelmüket, tudásukat és készségeiket kedvenc dolgukra összpontosítják. A társadalmi státusz és a tanár iránti tisztelet növekedése pedig pszichológiai komfortérzetet, biztonságérzetet és önmegvalósítást nyújt, ami fontos (kerülje a stresszt, a depressziót, az apátiát, amelyek nemcsak a tanár jólétét, hanem környezete) és erkölcsi munkaelégedettséget kap.

A tanárok végre felhagynak az oktatási információk egyszerű megismétlőivel, mentorokká és tanácsadókká válnak a probléma legjobb megoldásának megtalálásában. Ez

mindenekelőtt kimeríti a hallgatókat, lendületet ad nekik, hogy megtalálják „én”, feltárják tulajdonságaikat, képességeiket, eltávolítják a komplexusokat és segítik a világnézet bővítését. Ráadásul az iskola végleg megszűnik buktatónak lenni a „pedagógus-szülő-gyerek” háromszögben, partnerséggé válik a közigazgatás, a tanárok és a szülők között az egyén nevelésében. Ettől a kölcsönhatástól függ - az állam, a társadalom, az egyén és minden kapcsolat alapja. Az oktatás minden fejlődés kiinduló tőkéje. Nagyon fontos most megtanítani a gyerekeket élni, információkat keresni és találni, megismerni a valóságot, elemezni és levonni a megfelelő következtetéseket, nem csak a neveket, dátumokat, képleteket stb.

Az együttműködés eredményeként az iskolában nem csak általános információkkal gazdagodnak a leendő dolgozók, hanem mindenekelőtt magabiztos, független, kreatív, haladó és ambiciózus egyéniségeket hagynak maguk után, akik képesek konstruktív és hatékony ötleteket generálni, saját vállalkozást és azokat hatékonyan irányítani. Versenyképes, kritikus egyének lesznek, erős jellemvonásokkal, akik pontosan tudják, mit akarnak, értik, hogyan érhetik el azt, és tudják, hogyan kell csapatban dolgozni az eredmények elérése érdekében. Kreatív emberek, felelős állampolgárok, aktív és vállalkozó szellemű egyének ilyen összetartó közössége képes biztosítani a versenyképes gazdaságot és ennek eredményeként az erős államot.

РЕЗЮМЕ

У кваліфікаційній роботі здійснено теоретичне дослідження характеристики концепції Нової Української Школи. На основі проведеної роботи зробила наступні висновки.

Реформа середньої освіти, тобто НУШ має багато переваг перед традиційною освітою, а саме: розвиток комунікативної компетентності; соціалізація учнів; адаптаційно-ігрова діяльність; розвиток емоційного інтелекту та критичного мислення; формування ставлення до вчителів та старих друзів; свобода та гармонійно поєднуються дисципліни тощо. Нова українська школа – ключова реформа МОН. Головна мета – створити школу, в якій приємно вчитися, не тільки для того, щоб учні розуміли поточну ситуацію, але й щоб учні мали можливість застосовувати її у своєму повсякденному житті. Місія освіти – дати кожній дитині можливість отримати якісну освіту, право на успіх у житті та максимально розкрити свої здібності.

Зараз дуже важливо навчити дітей жити, шукати й знаходити інформацію, розуміти реальність, аналізувати й робити правильні висновки, а не просто запам'ятовувати імена, дати, формули тощо. В результаті чого підвищиться рівень мотивації студентської молоді та якість її здібностей. Ці люди будуть конкурентоспроможними, критичними людьми з сильними рисами характеру, які точно знають, чого хочуть, як цього отримати і як працювати в команді, щоб досягти результату. Це згуртована спільнота творчих людей, відповідальних громадян та мотивованих особистостей, яка забезпечує економічну конкуренцію, що призводить до сильної нації. Вважаю, що в результаті реформ українська освіта відповідатиме сучасним потребам особистості та суспільства, економічним потребам та світовим тенденціям.

Зрозуміло, що перевагами Нової української школи є:

- схожість з європейською системою освіти. Український атестат про загальну середню освіту визнається в ЄС. Це полегшить доступ до Європейського вищого навчального закладу;
- автономія вчителів. Концепція НУШ забезпечує велику свободу у виборі навчальних і виховних методів, прийомів і засобів;
- учні не лише здобувають знання, а можуть застосовувати їх у повсякденному житті;
- шкільна автономія. Школи можуть змінювати навчальні плани, дидактичні плани та предметні програми;

- інклюзивна освіта. Студенти з особливими потребами можуть навчатися разом зі своїми однолітками. У НУШ для них створені спеціальні умови навчання;
- школа відкрита для батьків. Не всі батьківські збори будуть стандартними. Взаємодія батьків і вчителів виходить на новий рівень;
- новий клас. Зонування класу та зручне розташування кабінетів, мобільні парти. Ігрові зони в школах, де будуть різні дидактичні посібники, матеріали для дітей (килимки, дидактичні та розвиваючі іграшки, картки, іграшки тощо).

Вважаю, що в результаті реформи освіта в Україні відповідатиме сучасним потребам особистості та суспільства, потребам економіки та світовим тенденціям. Професія вчителя стане менш бюрократичною, а велика кількість паперової роботи, інформації та звітності піде в минуле. Це зніме навантаження із вчителів, тому вони матимуть більше часу на створення цікавих, змістовних та якісних уроків, на розробку нових ефективних методів та ефективних методів навчання. В результаті підвищується мотивація молодих учнів та якість їх компетенцій. Підвищення заробітної плати та підвищення престижу вчителів у суспільстві/державі також матиме позитивний ефект. Тому що вчителі перестають шукати додаткові джерела заробітку і зосереджують увагу, знання та вміння на улюбленій справі. А підвищення соціального статусу та поваги до вчителя забезпечує психологічний комфорт, відчуття захищеності та самореалізації, що важливо (уникати стресів, депресій, апатії, що є не тільки самопочуттям вчителя, але й його оточення) і моральне задоволення від роботи.

Вчителі остаточно відмовляються від простих ітераторів навчальної інформації, стають наставниками та порадиниками у пошуку найкращого вирішення проблеми. Це, перш за все, виснажує учнів, дає їм поштовх до пошуку свого «Я», досліджує їхні якості, здібності, усуває комплекси та допомагає розширити світогляд. Крім того, школа перестане бути каменем спотикання в трикутнику «вчитель-батько-дитина», перетворившись на партнерство між адміністрацією, вчителями та батьками у вихованні особистості, від якої залежить взаємодія держави, суспільства, особистість і всі стосунки. Освіта є відправною точкою для будь-якого розвитку. Зараз дуже важливо навчити дітей жити, шукати й знаходити інформацію, пізнавати реальність, аналізувати й робити правильні висновки, а не лише імена, дати, формули тощо.

В результаті співпраці школа не тільки збагатить майбутніх співробітників загальною інформацією, але, перш за все, залишить їх впевненими, незалежними, творчими, прогресивними та амбітними особистостями, здатними генерувати

конструктивні та ефективні ідеї, вести власний бізнес та ефективно ними керувати. Це будуть конкурентоспроможні, критичні особистості з сильними рисами, які точно знають, чого хочуть, розуміють, як цього досягти, і знають, як працювати в команді для досягнення результату. Така згуртована спільнота творчих людей, відповідальних громадян, активних та підприємницьких особистостей може забезпечити конкурентоспроможну економіку і, як наслідок, сильну державу.

Felhasznált irodalom

Міністерство Освіти і Науки України. Нова Українська Школа. Концептуальні Засади Реформування Середньої Школи (2016) (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma. Új ukrán iskola. A középiskolai reform fogalmi elvei. Kiadva: 2016) <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (letöltés: 2022.04.24.)

A «Decentralizáció» Kormányzati Hírügynökség honlapja, 2016: <https://decentralization.gov.ua/education/nova-ukrainska-shkola> (letöltés: 2022.04.24.)

A «Vszeoszvita» Nemzetközi Oktatási Platform honlapja: <https://vseosvita.ua/library/formuvalne-ocinuvanna-klyuchovij-cinnik-akisnoi-osviti-v-nus-192054.html> (letöltés: 2022.04.25.)

A «Na Urok» Oktatási projekt platformja: <https://naurok.com.ua/stattya-formuvalne-ocinyuvannya-klyuchoviy-chinnik-yakisno-osviti-uchniv-v-noviy-ukra-nskiy-shkoli-286689.html> (letöltés: 2022.04.25.)

Нова школа: простір освітніх можливостей. (Új iskola: az oktatási lehetőségek tere), (2022) URL: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B826/08/21/2016-08-17-3-.pdf> (letöltés: 2022.04.26.)

Бібік Н. М. “Порадник для вчителя” Авторський колектив. Київ, 2017 (Bibik N. M. “Tanári útmutató”, Szerzői kollektíva, Kijev 2017).

Бех І.Д. “Програма Нова українська школа у поступі до цінностей”, Київ, 2018.-40 ст. (Beh I.D. „Az Új ukrán iskolai program az értékek előmozdításában” Kijev, 2018.-40 oldal).

Савченко С.В. Педагогіка партнерства у проєкті Концепції «Нової української школи» (2016). URL: <https://www.slideshare.net/ippokubg/ss-67119769> (Savchenko S.V. A partnerség pedagógiája az „Új Ukrán Iskola” koncepciótervezetében.; letöltés: 2022.04.26.)

Закон України «Про освіту» 05.09.2017р, № 2145-VIII (Ukrajna oktatási törvénye, 2017.09.05., № 2145-VIII) Ukrajna Felső Tanácsának honlapja: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (letöltés: 2022.04.27.)

Рекомендація 2006/962/ЄС Європейського Парламенту та Ради (ЄС) «Про основні компетенції для навчання протягом усього життя» від 18 грудня 2006 року. (Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2006/962/EK ajánlása az egész életen át tartó tanulásához szükséges alapvető kompetenciákról, 2006. december 18.-tól) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_975#Text (letöltés: 2022.04.27.)

«Fókusz» hírportál honlapja: https://focus.ua/uk/ukraine/503566-shkolnaya-reforma-v-ukraine-kakie-problemy-zhdut-pedagogov-roditelej-i-uchenikov-v-2022-godu_2022 (letöltés: 2022.04.25.)

MELLÉKLET

Kérdőív

NUS

Kedves Pedagógus kollégák!

Kérdőívem kitöltésében nagy segítséget nyújtanak az Önök válaszai, amivel hozzájárulnak tanulmányi feladatom sikeres elvégzésében! A kérdőív teljesen anonim, a válaszokat csakis a dolgozat megírásához használom fel.

Tisztelettel: Csuka Mónika

1. Neme?

- Nő
- Férfi

2. Életkora?

- 20-25
- 25-35
- 35-45
- 45-55
- 55-65

3. Hány év munkatapasztalattal rendelkezik?

- 1-5
- 5-10
- 10-20
- 20-30
- 30-40

4. Milyen oktatási intézményben dolgozik?

- Falusi
- Városi

5. Melyik kistérségben található az oktatási intézmény, amelyben dolgozik?

.....
.....

6. Hány tanulója van az oktatási intézménynek?

- 200
- 200-500

- 500-800
 - 800-1000
 - Több, mint 1000
7. Jelenleg melyik osztályban oktat?
- 1.osztály
 - 2.osztály
 - 3.osztály
 - 4.osztály
8. Osztály létszáma? (saját válasz)
-
9. Melyik oktatási programot részesíti előnyben?
- NUS
 - Régi Program
10. Vett-e már részt NUS tanfolyamon?
- Igen
 - Nem
11. Elégedett Ön a NUS továbbképzésekkel? Kérem indokolja választát!
-
12. Milyen kvalifikációs kategóriával rendelkezik?
-
13. Milyen szintű internet használati tudása?
- Kezdő
 - Haladó
 - Magas
14. A tanterem eszközeit az oktatási intézmény támogatta?
- Igen
 - Nem
15. Ha nem az oktatási intézmény támogatta, akkor hogyan jutott hozzá? (saját válasz)
-
-
16. Van-e lehetősége egyéni feladatlapok nyomtatására az iskolában?
- Igen
 - Nem
17. Hogy gondolja, a tanterem berendezése, zónákra osztása megfelel a NUS Koncepció céljainak?

- Igen
- Nem
- Egyéb

18. Min változtatna az osztálytermi berendezéssel kapcsolatban?

.....
.....

19. Általában mivel kezdi a tanítási napot?

.....

20. Milyen gyakran alkalmazza a hangulatválasztást, a reggeli üdvözlést?

- Minden nap
- Heti 4 alkalommal
- Heti 2 alkalommal
- Nem alkalmazom
- Néha

21. Milyen gyakorisággal alkalmazza az élménynaplót?

- Minden nap
- Hetente többször
- Nem alkalmazom
- Néha

22. Tanítási folyamat során alkalmazza a csoportmunkát?

- Igen
- Nem

23. Ha igen, ez tetszik a gyerekeknek?

- Igen
- Inkább igen
- Nem
- Inkább nem

24. Milyen segédanyagokat használ a tanítás alatt?

- Csak könyvet
- Könyv, nyomtatott szemléltetők
- Kivetítő, szemléltetők, munkafüzetek, logikai játékok

25. Ha az utóbbit választotta, kérem választását fejtse ki bővebben!

.....
.....

26. Milyen eszközöket használ szívesebben tanítása során?

.....
27. Hogy gondolja, a tanulói portfólió segíti a szülőknek jobban megérteni a gyermeke fejlődési szintjét?

- Igen
- Nem
- Nem alkalmazom portfóliót

28. Melyik osztályzást részesíti előnyben?

- Pontrendszer
- Szintek szerint (kezdő, haladó, jó, kiemelkedő)
- Szóbeli dicséret
- Matrica

29. A fentebb említett válasz közül miért azt választott?

.....
.....

30. Mi a legfőbb értékelési szempont Önnél?

.....
.....

31. Értékelésnél figyelembe veszi a tanulók egyéni sajátosságait, családi hátterét?

- Igen
- Nem
- Néha
- Minden diákot egyformán értékelem a várható tudást mérve

32. Milyen jellemzők fontosak Önnek a jó tanár-diák kapcsolat kialakításában?

- Együttműködés
- Kölcsönös megbecsülés
- Távolságtartás
- Alá-fölé rendelés
- Barátságos kommunikáció
- Törődés
- Nem tartom fontosnak az érzelmi kapcsolattartást
- Szigorúságon alapuló nevelés
- Baráti viszony

33. Figyelemmel kíséri a kollégái sikereit, tapasztalati vagy esetleg internet forrásokat használja bizonyos témakörök kapcsán?

- Igen

- Nem
- Néha

34. Ha igen-t választotta, kérem fejtse ki bővebben?

.....
.....

35. Mi tetszik Önnek a legjobban az Új Ukrán Iskolában?

.....
.....

36. Min változtatna?

.....
.....

37. Ön, hogy tapasztalta, a gyerekek szívesebben tanulnak a NUS bevezetésével?

- Inkább igen
- Inkább nem

Завідувачу кафедри
Біді Олені Анатоліївні,
доктору пед. наук, професору
здобувача вищої освіти
Чука Мовніки Павлівни
студентки IV-го курсу,
ОП 013 Початкова освіта

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення «Про академічну доброчесність в Закарпатському угорському інституті імені Ф. Ракоці II» від «30» серпня 2019 року, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до захисту і застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений(а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів/ідентичності/ схожості в роботах здобувачів вищої освіти повідомлений(а) та надаю свою згоду на обробку та збереження моєї роботи в Базі даних Інституту. Також надаю ЗУІ право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Інституту надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

2022.05.31

Дата

Чука

Підпис

Bida Olena
tanszékvezetőnek
Csuka Mónikától
IV. évfolyamos,
013 Tanító

NYILATKOZAT

A II. Rákoczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 2019. augusztus 30-án kelt tudományetikai szabályzatának pontjaival, amelyek szerint plágium felfedezése esetén a diplomamunka nincs védéshez engedve, megismerkedtem.

Tájékoztatást kaptam a plágiumszűrő rendszer használatáról, hozzájárulok a munkám ellenőrzéséhez és tárolásához az intézményi adatbázisban. Felhatalmazom az intézményt, hogy a munkámat ellenőrzés után felhasználhassák a plágiumszűrő program működésénél a további munkák ellenőrzésének folyamatában.

A munkát ellenőrzés céljából elektronikusan és nyomtatott formában is benyújtottam az intézménynek. Munkám elektronikus változata azonos a nyomtatott példánnyal.

2022.05.31

Dátum

Csuka Mónika

Alíírás

Ім'я користувача:
Моца Андрій Андрійович

ID перевірки:
1011257486

Дата перевірки:
19.05.2022 20:46:35 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
19.05.2022 20:47:51 EEST

ID користувача:
100006701

Назва документа: Csuka Mónika

Кількість сторінок: 51 Кількість слів: 13402 Кількість символів: 107158 Розмір файлу: 1.00 MB ID файлу: 1011147600

2.26% Схожість

Найбільша схожість: 1.04% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1011130938)

1.09% Джерела з Інтернету

79

Сторінка 53

1.64% Джерела з Бібліотеки

137

Сторінка 54

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

2